

Risbo

Research-Training-Consultancy

Uitgebreide Pilot “Nominaal = Normaal” aan de Erasmus Universiteit Rotterdam

Instroom en BSA-rendement voor en na invoering van N=N

Dr. Gerard Baars

Dr. Rick Wolff

Dr. Brian Godor

Ing. Peter Hermus

In samenwerking met de EUR-werkgroep N=N

November 2013

**Uitgebreide pilot “Nominaal = Normaal” aan de Erasmus
Universiteit Rotterdam: Instroom en BSA-rendement voor en na
invoering van N=N.**

Dr. Gerard Baars, Dr. Rick Wolff, Dr. Brian Godor, Ing. Peter Hermus,
i.s.m. Werkgroep N=N
Rotterdam: Risbo BV / Erasmus Universiteit Rotterdam

November 2013

**Erasmus Universiteit Rotterdam/Risbo
Postbus 1738
3000 DR Rotterdam
tel.: 010-4082124
fax: 010-4081141**

**© Copyright Risbo BV. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze
uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt
door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze dan
ook zonder voorafgaande toestemming van de Directie van het
Instituut.**

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	iii
Samenvatting	5
Summary	9
Hoofdstuk 1 Inleiding	13
Hoofdstuk 2 N=N en de instroom van studenten	17
2.1 Instroom EUR voor en na invoering N=N, inclusief uitsplitsing naar (etnische) subgroepen	18
2.2 Instroom en landelijke benchmark instroom EUR-opleidingen voor en na invoering N=N	19
2.3 Belangrijkste bevindingen N=N en de instroom van studenten	24
Hoofdstuk 3 N=N en het BSA-rendement	27
3.1 BSA-rendementen EUR(-opleidingen) voor en na invoering N=N	28
3.2 BSA-rendementen naar etnische groepen: EUR-breed en op opleidingsniveau	31
3.3 Belangrijkste bevindingen N=N en het BSA-rendement	36
Hoofdstuk 4 Vroegtijdige identificatie van studenten zonder positief BSA	39
4.1 Kans op niet behalen positief BSA voor subgroepen studenten van de EUR-opleidingen	39
4.2 Kans op niet halen positief BSA voor etnische subgroepen	41
4.3 Belangrijkste bevindingen over de vroegtijdige identificatie van studenten die geen positief BSA behalen	42
Bijlage 1 Uitwerking regeling N=N bij opleidingen ESE	45
Bijlage 2 Uitwerking regeling N=N bij opleidingen ESHCC	46
Bijlage 3 Uitwerking regeling N=N bij opleidingen ESL	47
Bijlage 4 Uitwerking regeling N=N bij opleidingen FSW	48

Bijlage 5	Uitwerking regeling N=N bij opleidingen iBMG	49
Bijlage 6	Uitwerking regeling N=N bij opleidingen RSM	50
Bijlage 7	Afwijkingen EIS-lijst en cohortlijst	51

Samenvatting

Inleiding

In het academisch jaar 2011-2012 heeft de Faculteit der Sociale Wetenschappen (FSW) van de Erasmus Universiteit Rotterdam (EUR) bij alle vier haar opleidingen een pilot uitgevoerd met de regeling “Nominaal = Normaal” (N=N). Op basis van de positieve resultaten van deze pilot heeft FSW besloten om door te gaan met de uitvoering van de regeling N=N. Daarnaast hebben de volgende faculteiten van de EUR besloten om in het academisch jaar 2012-2013 een pilot met de regeling N=N uit te voeren: Erasmus School of Economics (ESE), Erasmus School of History, Culture and Communication (ESHCC), Erasmus School of Law (ESL), Rotterdam School of Management, Erasmus University (RSM), en Instituut Beleid & Management Gezondheidszorg (iBMG).

Het belangrijkste doel van de invoering van N=N is het verbeteren van de doorstroom van studenten, zodat ze zonder ballast aan het tweede studiejaar kunnen beginnen. EUR-breed wordt daarvoor de combinatie van de volgende maatregelen voorgesteld:

- Invoering van een BSA norm van 60 ECTS in het eerste studiejaar.
Studenten worden dus verplicht om het hele eerste studiejaar binnen één jaar na de start van de opleiding af te ronden;
- Invoering van een vorm van activerend onderwijs;
- Beperking van het aantal herkansingen;
- Invoering van een vorm van compensatoir toetsen.

De precieze uitwerking van deze maatregelen is een facultaire aangelegenheid. In bijlage 1 tot en met 6 staat een overzicht hoe de verschillende faculteiten van de EUR de N=N regeling hebben uitgewerkt.

Risbo voert in samenwerking met de werkgroep N=N onderzoek uit naar de mogelijke invloed van de invoering van de N=N regeling op de instroom van bachelor-studenten en het BSA-rendement, zowel voor de EUR-studentenpopulatie als geheel als voor verschillende subgroepen binnen deze populatie (met de nadruk op de combinatie van het land waar studenten hun vooropleiding hebben genoten en etnische herkomst). Het doel van de analyses op het niveau van subgroepen is om na te gaan in hoeverre deze groepen in gelijke mate mogelijk profijt hebben van de invoering van de N=N regeling.

Naast deze analyses is onderzocht of en zo ja, in hoeverre studenten die aan het eind van het eerste bachelorjaar geen positief BSA behalen vroegtijdig kunnen worden geïdentificeerd op basis van hun deelname en prestaties op de eerste tentamens in het eerste jaar.

De belangrijkste observaties die uit de uitgevoerde analyses naar voren zijn gekomen zijn:

N=N en de instroom van studenten

- De totale instroom van de N=N-opleidingen in 2012 (3807 studenten) is ten opzichte van 2011 (laatste pre-N=N-cohort) toegenomen met 2% (72 studenten). Er is sprake van een toename van het aantal autochtone studenten en een daling van het aantal niet-westerse allochtone studenten met een Nederlandse vooropleiding¹.
- In 2012 is de instroom bij de volgende EUR-opleidingen in vergelijking met 2011 toegenomen: Econometrie en Operationele Research, International Bachelor Economics & Business Economics, Algemene Cultuurwetenschappen, International Bachelor Communication and Media, Criminologie, Fiscaal Recht, Rechtsgeleerdheid en International Business Administration. Bij de volgende EUR-opleidingen is de instroom in 2012 gedaald: Economie & Bedrijfseconomie, Fiscale Economie, Geschiedenis, Bestuurskunde, Pedagogische Wetenschappen, Psychologie, Sociologie, Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg (BMG) en Bedrijfskunde.
- Het landelijk marktaandeel² van de meeste EUR-opleidingen die deelnemen aan de uitgebreide pilot met de regeling N=N is in 2012 in vergelijking met 2011 toegenomen. Dit geldt voor alle opleidingen van ESE (bij Fiscale Economie is het aantal aanbieders in 2012 wel één minder dan in 2011), de opleidingen Algemene Cultuurwetenschappen en International Bachelor Communication and Media van ESHCC, alle opleidingen van ESL, de opleidingen Psychologie en Pedagogische Wetenschappen van FSW, en alle opleidingen van RSM. Er zijn vier EUR-opleidingen die in het academisch jaar 2012-2013 (eerste N=N-cohort) een lager landelijk marktaandeel hadden dan in het jaar ervoor: de opleiding Geschiedenis van ESHCC, de opleidingen Bestuurskunde en Sociologie van FSW en de

¹ In 2012 is van een behoorlijke grote groep studenten de achtergrond (etnische herkomst en/of het land waar studenten hun vooropleiding hebben genoten) niet bekend. Het is mogelijk dat hierdoor enkele gegevens van subgroepen studenten in dit rapport (licht) vertekend zijn.

² Instroom bij de EUR-opleiding in jaar t / Landelijke instroom voor de opleiding in jaar t. In deze analyse zijn alle concurrerende opleidingen onder de croho-code opgenomen als ook opleidingen die door de faculteit zelf als concurrent zijn aangeduid. Studenten met als hoogst genoten opleiding WO of HBO-BA zijn buiten beschouwing gelaten, omdat deze groepen schakelstudenten kunnen bevatten. Data zijn ontleend aan het landelijk bestand 1cho 2012 (verkregen in februari 2013).

opleiding Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management
Gezondheidszorg (BMG) van iBMG.

Op basis van bovenstaande bevindingen kan geconcludeerd worden dat de instroom van studenten in het eerste N=N-jaar EUR-breed iets hoger ligt dan in het academisch jaar 2011-2012 (+2%). Een meerderheid van de EUR-opleidingen wint in het eerste N=N-jaar relatief aan instroom ten opzichte van concurrerende opleidingen. Daarentegen zijn er vier opleidingen waarbij het instroommarktaandeel in het eerste N=N-jaar lager ligt dan voorheen.

N=N en het BSA-rendement

- Na invoering van N=N behaalde EUR-breed (exclusief FSW) ongeveer een zelfde percentage studenten een positief BSA na één jaar als voorheen gemiddeld na twee jaar werd behaald. In vergelijking met het historische BSA-rendement na één jaar is een forse winst geboekt. Dit betekent dat de doorstroom van studenten in het eerste N=N-cohort flink is verbeterd, terwijl het percentage studenten dat geen positief BSA heeft behaald ongeveer hetzelfde is gebleven³.
- Tussen opleidingen zijn verschillen waar te nemen. De volgende opleidingen hebben in het eerste jaar van de uitgebreide pilot met N=N ongeveer hetzelfde of een hoger BSA-rendement na één jaar behaald dan gemiddeld in de cohorten 2009 tot en met 2011 na twee jaar werd bereikt: Fiscale Economie (ESE), International Bachelor Economics and Business Economics (ESE), Algemene Cultuurwetenschappen (ESHCC), Geschiedenis (ESHCC), International Bachelor Communication and Media (ESHCC), Criminologie (ESL), Fiscaal Recht (ESL) en Rechtsgeleerdheid (ESL).
Bij Econometrie en Operationele Research (ESE), Economie en Bedrijfseconomie (ESE), Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg (BMG) (iBMG), Bedrijfskunde (RSM) en International Business Administration (RSM) ligt het BSA-rendement van het eerste N=N-cohort na één jaar lager dan voorheen gemiddeld na twee jaar werd bereikt. Deze opleidingen halen wel een veel hoger BSA-rendement dan voorheen na één jaar werd bereikt.
- Bij een aantal opleidingen is het BSA-rendement na 1 jaar voor cohort 2012 gestegen voor zowel autochtone als niet-westerse allochtone studenten in vergelijking met het gemiddelde BSA-rendement na 2 jaar voor de cohorten 2009-2011. Dit geldt voor alle ESL-opleidingen en voor enkele opleidingen

³ Cohort 2012 bevat nog studenten die met een indicatie PO (persoonlijke omstandigheden) verder mag studeren. Het percentage studenten van cohort 2012 met een positief BSA zal volgend jaar dus nog naar boven worden bijgesteld.

buiten ESL zoals Fiscale Economie en International Bachelor Communication and Media⁴.

Bij bovenstaande bevindingen moet worden opgemerkt dat de definitieve BSA-rendementen van cohort 2012 nog hoger uitkomen, omdat een percentage van de groep zonder positief BSA vanwege persoonlijke omstandigheden (PO) verder mag studeren en een deel van deze groep zeer waarschijnlijk nog een positief BSA zal behalen.

Op basis van bovenstaande bevindingen kan geconcludeerd worden dat in het algemeen in het eerste N=N-cohort de doorstroom van studenten sterk verbeterd is in vergelijking met voorgaande cohorten. Dit geldt zowel voor autochtone studenten als niet-westerse allochtone studenten met een Nederlandse vooropleiding.

Vroegtijdige identificatie van studenten die geen positief BSA hebben gehaald aan het eind van het eerste jaar

- De participatie en prestatie van studenten op de eerste tentamens zijn sterk voorspellend voor het feit of studenten wel of geen positief BSA (60 ECTS) aan het eind van het eerste jaar zullen behalen.
- Studenten die niet meedoen aan de eerste tentamens hebben 86% kans om geen positief BSA aan het eind van het eerste jaar te behalen. Voor studenten die wel meedoen aan tenminste één tentamen, maar minder dan de helft van de eerste tentamens halen is deze kans 87%. Studenten die minimaal de helft van de eerste tentamens halen, maar niet alle tentamens, hebben een kans van 48% om geen positief BSA aan het eind van het jaar te behalen. Deze kans is maar 10% voor studenten die de eerste tentamens allemaal halen.
- Er zijn geen grote verschillen in bovengenoemde percentages tussen de EUR-opleidingen waargenomen. Er zijn ook geen grote verschillen in bovengenoemde percentages waargenomen tussen subgroepen studenten die zijn geformeerd op basis van de combinatie van het land waar ze hun vooropleiding hebben genoten en hun etnische herkomst.

Op basis van bovenstaande bevindingen kan geconcludeerd worden dat het succes of falen van studenten in bachelor 1 al vroegtijdig in het eerste studiejaar voorspeld kan worden.

⁴ Hierbij moet worden opgemerkt dat het bij Criminologie, Fiscaal Recht, Fiscale Economie en International Bachelor Communication and Media in de subgroepen om kleine aantallen studenten gaat. Hierdoor kunnen zich sterke fluctuaties voordoen in de BSA-rendementen tussen de verschillende cohorten.

Summary

Introduction

In the academic year 2010-2011, the Faculty of Social Sciences (FSW; in Dutch: Faculteit der Sociale Wetenschappen) of Erasmus University Rotterdam (EUR) implemented the pilot program “Nominal is Normal (N=N)”. Based upon the positive results stemming from this pilot, FSW decided to definitively implement N=N in the academic year 2011-2012. Moreover, Erasmus School of Economics (ESE), Erasmus School of History, Culture and Communication (ESHCC), Erasmus School of Law (ESL), Rotterdam School of Management, Erasmus University (RSM), and Instituut Beleid & Management Gezondheidszorg (iBMG) decided to initiate pilot programs with the N=N-regulation in their faculties.

The most important aim of N=N is to improve the progression of students from year-one of the program into year-two of that same program, so that they can begin the second year without any study delay. The following university-wide measures have been proposed:

- Introduction of 60 ECTS as the minimum credit requirement for year-one;
- Introduction of an active curriculum methodology;
- Limitation of the number of allowed re-examinations;
- Introduction of compensation of examination grades.

Since the specific form of N=N is a faculty decision, overviews of the N=N regulations are contained in the attachments 1-6 for each of the programs from the participating faculties (text in Dutch).

Risbo, in cooperation with the workgroup N=N, has researched the possible influences that the introduction of the regulation N=N has had on the enrollment of bachelor students and the (expected) year-one yield in terms of the percentage of students who earn 60 ECTS within one year after starting the program. The analyses will explore the total EUR population as well as specific subgroups with an emphasis on ethnicity. The aim of exploring specific subgroups is to investigate potential differences in how N=N may affect these groups.

Additionally, it was examined whether students' participation and performance in the first set of exams could be used as a predictive indicator for earning the minimum credit requirement of 60 ECTS in year one.

The most important results stemming from this report are as follows:

N=N and student enrollment

- The total enrollment for the programs that participated in this extensive pilot with the N=N-regulation for academic year 2012 has increased with 72 students (2%) in comparison with academic year 2011. There has been an increase in the amount of majority students. The number of non-western minority students with a Dutch previous education certificate has decreased in 2012 in comparison with 2011⁵.
- In 2012, the enrollment of the following programs has increased in comparison with 2011: Econometrie en Operationele Research, International Bachelor Economics & Business Economics, Algemene Cultuurwetenschappen, International Bachelor Communication and Media, Criminologie, Fiscaal Recht, Rechtsgeleerdheid and International Business Administration. In the following programs the enrollement has decreased: Economie & Bedrijfseconomie, Fiscale Economie, Geschiedenis, Bestuurskunde, Pedagogische Wetenschappen, Psychologie, Sociologie, Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg (BMG) and Bedrijfskunde.
- The 2012 national market share for the majority of the EUR-programs has increased in comparison with 2011. This includes: all programs from ESE (in 2012 the number of Dutch universities offering Fiscale Economie has decreased by one compared to 2011), Algemene Cultuurwetenschappen and International Bachelor Communication and Media from ESHCC, all programs from ESL, Psychologie and Pedagogische Wetenschappen from FSW, and all programs from RSM. There are four programs whose national market share is lower than in the previous year (2011). This includes: Geschiedenis from ESHCC, Bestuurskunde and Sociologie from FSW and Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg (BMG) from iBMG.

Based on the above information, it appears that in the first N=N-cohort the total enrollment has slightly increased (+2%). The majority of the EUR-programs showed a higher national market share than in 2011. For four programs the opposite is true.

⁵ Please note that for quite a large number of students their ethnic background and/or the country in which they earned their pre-university education certificate is unknown. This may affect this result.

N=N and year-one yield

- After implementing N=N, the one year yields (EUR-wide; exclusive FSW; percentage of students who earned a positive Binding Study Advice (BSA); i.e. earned all 60 ECTS belonging to the first-year curriculum) are at approximately the same level as the historic pre-N=N two-year yields. This means that the progression of students from year-one of the program into year-two of that same program is increased while not increasing the percentage of students who need to depart the program.
- There are however, differences when investigating N=N and year-one yield in specific programs. The following programs after implementing N=N have the same or higher year-one yields in comparison to the historic year-two yields (2009-2011): Fiscale Economie (ESE), International Bachelor Economics and Business Economics (ESE), Algemene Cultuurwetenschappen (ESHCC), Geschiedenis (ESHCC), International Bachelor Communication and Media (ESHCC), Criminologie (ESL), Fiscaal Recht (ESL) and Rechtsgeleerdheid (ESL).
For the programs Econometrie en Operationele Research (ESE), Economie en Bedrijfseconomie (ESE), Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg (BMG) (iBMG), Bedrijfskunde (RSM), and International Business Administration (RSM), the year-one yield for the first cohort of N=N is lower than the average historic year-two yield. However, the year-one yield for N=N is higher than that of the historic year-one yields pre-N=N.
- For a number of programs the year-one yield has increased for both ethnic minority and majority students with a Dutch previous education certificate. This includes all programs of Erasmus School of Law and some small programs outside ESL such as Fiscale Economie and International Bachelor Communication & Media.

It should be noted that the year-one yield of cohort 2012 will become higher due to the fact that some students without a positive BSA are still allowed to continue their studies based on 'personal circumstances'.

In general, it can be concluded that the progression of students has been improved after the implementation of N=N. This is true both for majority students and ethnic minority students with a Dutch previous education certificate.

Early Identification of students who did not earn a year-one certificate based upon participation and performance in the first set of examinations (first offering not including re-examinations)

- Students' participation and academic performance in the first set of examinations is a strong predictor of students' earning a year-one certificate.
- Students who do not participate in the first set of examinations have an 86% chance of not earning a year-one certificate. Those students who do participate in at least one of the examinations but are successful in less than half of those examinations have an 87% chance of not earning a year-one certificate. Students who successfully pass at least half of the first set of examinations, but do not pass all, have a 48% chance of not earning a year-one certificate. Students who successfully pass all the first set of examinations have a 10% chance of not earning a year-one certificate.
- There are no large differences found among the different EUR programs in abovementioned percentages.
- Additionally, there are no large differences in the percentages found among the subgroups of students in relation to the combination of their ethnicity together with the country where they earned their previous education certificate.

Based on these findings it may be concluded that student success or failure in the first bachelor year can be predicted at an early stage in the first year.

In het academisch jaar 2011-2012 heeft de Faculteit der Sociale Wetenschappen (FSW) van de Erasmus Universiteit Rotterdam (EUR) bij alle vier haar opleidingen een pilot uitgevoerd met de regeling “Nominaal = Normaal” (N=N). Op basis van de positieve resultaten van de pilot⁶ heeft FSW besloten om in het academisch jaar 2012-2013 door te gaan met de uitvoering van de regeling. Daarnaast hebben ook de volgende faculteiten besloten om in het academisch jaar 2012-2013 deel te nemen aan de uitgebreide pilot met de regeling N=N: Erasmus School of Economics (ESE), Erasmus School of History, Culture and Communication (ESHCC), Erasmus School of Law (ESL), Rotterdam School of Management, Erasmus University (RSM, Erasmus University), en Instituut Beleid & Management Gezondheidszorg (iBMG).

Het belangrijkste doel van N=N is het verbeteren van de doorstroom van studenten, zodat ze zonder ballast aan het tweede studiejaar kunnen beginnen. EUR-breed zijn daarvoor de volgende maatregelen voorgesteld:

- Invoering van een BSA norm van 60 ECTS in het eerste studiejaar. Studenten worden dus verplicht om het hele eerste studiejaar binnen één jaar na de start van de opleiding af te ronden;
- Invoering van een vorm van activerend onderwijs, bijvoorbeeld via kleinschaligheid;
- Invoering van een vorm van compensatoir toetsen;
- Beperking van het aantal herkansingen;

In bijlage 1 tot en met bijlage 6 staat een korte samenvatting van de uitwerking van de regeling N=N bij de verschillende faculteiten en opleidingen van de EUR.

⁶ Zie Baars, G., Adriaans, M., Godor, B., Hermus, P. & Van Wensveen, P. (2012). Pilot “Nominaal = Normaal” bij de faculteit der Sociale Wetenschappen aan de Erasmus Universiteit Rotterdam: Eindrapport. Rotterdam, Erasmus Universiteit Rotterdam, Risbo. (ISBN: 978-90-76613-60-4)

Risbo voert in samenwerking met de werkgroep N=N⁷ onderzoek uit naar mogelijke effecten van de invoering van de N=N regeling. In deze eindrapportage wordt voor zowel het EUR-brede als het opleidingsniveau (waar de N=N regeling is ingevoerd) het volgende beschreven:

- Hoe de instroom van studenten in het eerste N=N-cohort zich verhoudt tot de instroom in het pre-N=N-tijdperk (hoofdstuk 2).
- Hoe het BSA-rendement van studenten in het eerste N=N-cohort zich verhoudt tot het BSA-rendement in het pre-N=N-tijdperk (hoofdstuk 3).
- Of en zo ja in welke mate studenten die geen positief BSA hebben behaald aan het eind van het eerste bachelorjaar (achteraf zouden) kunnen worden geïdentificeerd op basis van hun deelname en prestaties op de eerste tentamens in het eerste studiejaar (hoofdstuk 4).

De analyses zijn uitgevoerd op zowel het niveau van de totale groep studenten als ook op het niveau van subgroepen studenten, met de nadruk op de groep studenten van niet-westerse herkomst⁸. Het doel van de analyses op het niveau van de subgroepen is na te gaan in hoeverre specifieke groepen in gelijke mate mogelijk profiteren van de invoering van de N=N regeling. In de analyses ligt de nadruk op niet-westerse allochtone studenten met een Nederlandse vooropleiding. De belangrijkste reden hiervoor is dat het Ministerie van OCW in 2011 in het kader van de G5-gelden middelen beschikbaar heeft gesteld aan de EUR om het studiesucces van niet-westerse allochtone studenten met een Nederlandse vooropleiding te verhogen. De EUR heeft ervoor gekozen om deze middelen (deels) in te zetten voor de generieke N=N maatregelen.

De data die voor de analyses van dit onderzoek zijn gebruikt zijn afkomstig uit de volgende bronnen:

- Erasmus InschrijfSysteem (EIS). Hiermee zijn de instroomaantallen per EUR-opleiding per cohort vastgesteld over de periode 2006-2012. Het gaat om alle voltijd-bachelorstudenten die voor de eerste keer staan ingeschreven bij de opleiding en die geen schakelstudent zijn. De EIS-gegevens zijn op studentnummer geleverd door SSC-OOS van de EUR. Het betreft gegevens met als teldatum 1 oktober 2012. Deze gegevens zijn eind 2012 verzameld.

⁷ De werkgroep bestaat uit de volgende leden: Drs. Ronald van den Bos (ABD/IDO), Dr. Lyanda Vermeulen (ABD/IDO & FSW), Drs. Wouter van den Brink (ESE), Dr. Ad Scheepers (RSM), Dr. Walter van den Broek (Erasmus MC), Drs. Liesbeth Oosterlaan-Zagers (ESL), Drs. Sonja Braber (ESHCC), Dr. Han van Ruler (FW), Dr. Patrick Delaere (FW), Dr. Gerard Baars (Risbo), Drs. Astrid Buysse (iBMG) en Mark Adriaans MSc (FSW).

⁸ Hierbij is de CBS-definitie van 'allochtoon' gevolgd: een student is van allochtone herkomst als tenminste één van de ouders in het buitenland is geboren. De groep niet-westerse allochtone studenten omvat vijf herkomstgroepen: Surinaams, Marokkaans, Turks, Antilliaans/Arubaans en Overig niet-westers (studenten met als herkomst Latijns-Amerika, Afrika of Azië (exclusief Indonesië en Japan) en niet behorend tot de eerder genoemde vier specifieke groepen).

- Landelijk 1CijferHO-bestand 2012. Deze gegevens zijn gebruikt voor de benchmarkanalyse van de instroom van de EUR-opleidingen. In deze analyse is het landelijke marktaandeel van de EUR-opleidingen die participeren in de uitgebreide pilot met de N=N-regeling bepaald en vergeleken met het marktaandeel van concurrerende opleidingen in het land.
- BSA-gegevens van N=N-opleidingen. Deze gegevens zijn gebruikt voor het vaststellen van de BSA-rendementen van de cohorten 2009 tot en met 2012 (% studenten met een positief BSA na één jaar en twee jaar studie). De BSA-gegevens zijn door de faculteiten op student-niveau op de volgende momenten aangeleverd: de gegevens van de cohorten 2009 en 2010 zijn in januari 2013 aangeleverd, die van de cohorten 2011 en 2012 in september/oktober 2013.
- De behaalde studieresultaten van studenten in de periode van september 2012 tot 15 januari 2013. Deze gegevens zijn door de faculteiten in januari 2013 op student-niveau aangeleverd (bron veelal OSIRIS). Het gaat om de behaalde resultaten op de theoretische vakken (blokken, vakken, cursussen). De behaalde prestaties op de practica zijn buiten beschouwing gelaten.
- EUR-instellingsbestand 1CijferHO 2013. Met dit bestand zijn de etnische herkomst, het geslacht en de vooropleidinggegevens van studenten achterhaald. Deze gegevens zijn aan de instroomgegevens (uit EIS), studievoortgangsgegevens (veelal uit OSIRIS) en rendementgegevens (door de faculteiten op studentnummer aangeleverd) gekoppeld⁹.

⁹ Bij de koppeling van gegevens is de anonimiteit van de studenten gewaarborgd. Er zijn alleen analyses op groepsniveau uitgevoerd. Er is geen enkele analyse op individueel studentniveau uitgevoerd.

In dit hoofdstuk wordt beschreven hoe de instroom van studenten in het eerste N=N-cohort zich verhoudt tot de historische instroom.

In paragraaf 2.1 wordt voor alle EUR-opleidingen die meedoen aan de uitgebreide N=N-regeling samen de instroom¹⁰ van studenten in 2012 vergeleken met de instroom in voorgaande cohorten. Deze analyse is uitgevoerd om een antwoord te krijgen op de vraag in hoeverre de instroom in 2012 verschilde van die in vorige jaren. Voor deze analyse zijn data van ErasmusInschrijfSysteem (EIS) van de EUR gebruikt.

Bij de instroomanalyse is een onderscheid gemaakt naar de instroom van subgroepen studenten. De subgroepen zijn geformeerd op basis van etnische herkomst¹¹ in combinatie met het land waar de student zijn of haar vooropleiding heeft genoten (Nederland of in het buitenland). Bij de etnische herkomst wordt een onderscheid gemaakt tussen autochtone studenten, niet-westerse allochtone studenten en westers allochtone studenten. De achtergrondkenmerken van studenten zijn verkregen van het EUR-instellingsbestand 1CijferHO 2013. Opgemerkt moet worden dat niet van alle studenten de hierboven genoemde achtergrondkenmerken in het EUR-instellingsbestand 1CijferHO 2013 staan.

In paragraaf 2.2 wordt de instroom van elke EUR-opleiding afzonderlijk in historisch perspectief geplaatst. Hiervoor zijn de instroomdata uit EIS (van de EUR) gebruikt. Daarnaast is per opleiding het landelijke instroommarktaandeel¹² van de EUR-opleidingen (met de N=N-regeling) in 2012 vergeleken met het marktaandeel in de voorgaande jaren¹³. Deze benchmarkanalyse is uitgevoerd om een antwoord te krijgen op de vraag of een eventuele verandering in de instroom bij deze opleidingen specifiek was voor de EUR-opleidingen of dat de eventuele verandering in de instroom ook te zien

¹⁰ Definitie instroom: aantal voltijds studenten dat voor de eerste keer staat ingeschreven bij een bachelor-opleiding, teldatum 1 oktober 2012. Schakelstudenten zijn niet meegenomen in de analyses. De data zijn afkomstig uit Erasmus InschrijfSysteem (EIS).

¹¹ Hierbij is de CBS-definitie van 'allochtoon' gevolgd: een student is van allochtone herkomst als tenminste één van de ouders in het buitenland is geboren. De groep niet-westerse allochtone studenten omvat vijf herkomstgroepen: Surinaams, Marokkaans, Turks, Antilliaans/Arubaans en Overig niet-westers (studenten met als herkomst Latijns-Amerika, Afrika of Azië (exclusief Indonesië en Japan) en niet behorend tot de eerder genoemde vier specifieke groepen).

¹² Definitie marktaandeel: Instroom bij de EUR-opleiding in jaar t / Landelijke instroom voor de opleiding in jaar t.

¹³ De gegevens voor de landelijke benchmark zijn verkregen uit het landelijke bestand 1cho2012. Studenten met als hoogst genoten opleiding HBO-bachelor en WO zijn niet meegenomen in de analyses, omdat deze groepen schakelstudenten kunnen bevatten (schakelstudenten zijn niet op een andere manier uit het landelijke bestand 1cho2012 te halen). Alle voltijds bachelorstudenten met als hoogst genoten opleiding VWO, HBO-P, Internationaal en Overig zijn wel meegenomen in de benchmark.

was bij dezelfde opleidingen bij andere universiteiten en dus een landelijk verschijnsel betrof. Meer specifiek, als blijkt dat het marktaandeel van de EUR-opleiding in 2012 is gedaald (of gestegen) ten opzichte van de concurrenten, dan betekent dit dat de EUR-opleiding ten opzichte van de concurrenten relatief aan instroom heeft verloren (of gewonnen). Voor het maken van de benchmark is het landelijke bestand 1cho2012 gebruikt. De instroom-benchmark is gemaakt op basis van croho-code (landelijke opleidingscodes), waarbij de EUR-opleidingen zijn vergeleken met opleidingen op andere universiteiten met dezelfde croho-code. Bij een aantal EUR-opleidingen is op verzoek van de faculteiten/opleidingen zelf in de benchmark ook een aantal andere opleidingen toegevoegd die niet onder dezelfde croho staan (zie paragraaf 2.2). Het betreft hier opleidingen die inhoudelijk verwant zijn aan de betreffende EUR-opleiding.

2.1 Instroom EUR voor en na invoering N=N, inclusief uitsplitsing naar (etnische) subgroepen

Tabel 2.1 toont de instroomontwikkelingen in de periode 2009-2012 voor de EUR-opleidingen samen, exclusief Erasmus MC en de Faculteit Wijsbegeerte, omdat deze faculteiten niet participeren in de uitgebreide pilot met de N=N-regeling, waarbij tevens een onderscheid is gemaakt naar etnische herkomstgroepen.

Tabel 2.1 Instroomaantallen EUR-breed (alleen N=N opleidingen) en samenstelling studentenpopulatie naar etnische herkomst (aantallen en percentages)

		Cohort							
		2009		2010		2011 ¹⁴		2012 ¹⁵	
		N	%	N	%	N	%	N	%
EUR-breed (N=N, exclusief FSW)	Totaal N=N-opleidingen	3781	100	3836	100	3735	100	3807	100
	Totaal N=N-opleidingen excl FSW	3233	100	3226	100	3155	100	3293	100
	Autocht. NL vooropl.	1910	59	1846	57	1791	57	1863	57
	NW- allocht. NL vooropl.	717	22	732	23	691	22	598	18
	W- allocht. NL vooropl.	215	7	248	8	225	7	231	7
	Autocht. buitenl. vooropl.	39	1	33	1	27	1	37	1
	NW- allocht. buitenl. vooropl.	127	4	129	4	109	3	105	3
	W- allocht. buitenl. vooropl.	204	6	214	7	186	6	184	6
	Ontbrekende achtergrondgegevens	21	1	24	1	126	4	275	8
FSW	Totaal FSW	548	100	610	100	580	100	514	100
	Autocht. NL vooropl.	320	58	375	61	342	59	317	62
	NW- allocht. NL vooropl.	167	30	185	30	178	31	139	27
	W- allocht. NL vooropl.	47	9	38	6	44	8	40	8
	Autocht. buitenl. vooropl.	3	1	1	0	2	0	2	0
	NW- allocht. buitenl. vooropl.	7	1	7	1	9	2	6	1
	W- allocht. buitenl. vooropl.	1	0	1	0	4	1	6	1
	Ontbrekende achtergrondgegevens	3	1	3	0	1	0	4	1

De totale instroom van de N=N-opleidingen in 2012 is ten opzichte van 2011 toegenomen met 72 studenten (+2%). Het aantal autochtone studenten is toegenomen en het aantal instromers van niet-westerse herkomst met een Nederlandse vooropleiding is gedaald van rond de 700 studenten in de periode 2009-2011 naar minder dan 600 studenten in 2012. Hierbij moet wel worden opgemerkt dat in cohort 2012 van 275 studenten één of meer achtergrondkenmerken ontbreken. Dit kan van invloed zijn op bovenstaande bevindingen.

Voor de FSW-opleidingen samen is vanaf cohort 2011 (het cohort waarin voor FSW de N=N regeling is ingevoerd) het aantal studenten afgenomen. Het betreft zowel een afname van studenten met een autochtone afkomst (met een Nederlandse vooropleiding) als een afname van studenten van een niet-westerse herkomst met een Nederlandse vooropleiding.

2.2 Instroom en landelijke benchmark instroom EUR-opleidingen voor en na invoering N=N

In deze paragraaf staat de instroom op het opleidingsniveau centraal. Eerst worden uitkomsten besproken met betrekking tot instroom in algemene zin en als (markt)aandeel van de landelijke instroom. Vervolgens komt de instroom

¹⁴ Eerste N=N cohort voor FSW.

¹⁵ Eerste N=N cohort voor ESE, ESHCC, ESL, FSW, iBMG en RSM.

van niet-westerse allochtone studenten met een Nederlandse vooropleiding aan de orde.

In tabel 2.2 staan de instroomaantallen voor de periode 2006-2012 van alle EUR-opleidingen die deelnemen aan de uitgebreide pilot met de regeling N=N. De instroomgetallen zijn verkregen via ErasmusInschrijfSysteem. Daarnaast wordt in deze tabel aangegeven aan hoeveel universiteiten (inclusief de EUR) een (verwante) opleiding wordt aangeboden en wat het aandeel van de EUR is in de landelijke instroom.

In 2012 zijn de N=N opleidingen met de grootste instroom Bedrijfskunde (707 studenten), Economie & Bedrijfseconomie (534 studenten), Rechtsgeleerdheid (499 studenten, inclusief mr.drs. studenten), International Business Administration (437 studenten), Psychologie (255 studenten) en International Bachelor Economics & Business Economics (205 studenten).

Tabel 2.2 EUR-opleidingen naar instroomaantallen, landelijk aantal aanbieders en landelijk aandeel EUR (cohorten 2006-2012)

Faculteit	Opleiding		Cohort							
			2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	
ESE	Econometrie en Operationele Research	EUR-instroomaantal	83	107	138	112	144	157	173	
		Aantal aanbieders	4	4	4	6	6	6	6	
		Landelijk aandeel EUR	31%	33%	36%	24%	26%	26%	30%	
	Int. Ba. Econometrics and Operations Research*	EUR-instroomaantal							39	
		Economie & Bedrijfseconomie	EUR-instroomaantal	505	495	531	624	583	545	534
		Aantal aanbieders**	3	3	3	7	8	8	8	
	Int. Ba. Economics & Business Economics*	Landelijk aandeel EUR	43%	38%	38%	25%	26%	25%	26%	
		EUR-instroomaantal	154	109	136	117	151	143	205	
		Fiscale Economie	EUR-instroomaantal	50	55	101	98	97	88	73
		Aantal aanbieders	5	5	5	5	5	5	4	
		Landelijk aandeel EUR	24%	22%	33%	32%	29%	25%	26%	
		ESHCC	Algemene Cultuurwetenschappen	EUR-instroomaantal	60	65	52	80	78	56
Aantal aanbieders	5			5	5	5	5	5	5	
Landelijk aandeel EUR	23%			22%	23%	26%	26%	27%	40%	
	Geschiedenis	EUR-instroomaantal	79	91	100	97	129	91	55	
		Aantal aanbieders	7	7	7	7	7	7	7	
		Landelijk aandeel EUR	7%	8%	8%	8%	9%	7%	5%	
	International Bachelor Communication and Media	EUR-instroomaantal				127	124	126	141	
		Aantal aanbieders**	11	11	11	12	12	12	12	
		Landelijk aandeel EUR	--	--	--	6%	6%	6%	9%	
ESL	Criminologie	EUR-instroomaantal	104	106	94	113	109	107	118	
		Aantal aanbieders	3	3	3	3	3	3	3	
		Landelijk aandeel EUR	35%	31%	31%	30%	25%	27%	33%	
	Fiscaal Recht	EUR-instroomaantal	92	114	66	96	109	112	118	
		Aantal aanbieders	6	6	6	6	6	6	6	
		Landelijk aandeel EUR	27%	27%	15%	20%	22%	20%	24%	
	Rechtsgeleerdheid	EUR-instroomaantal	563	630	471	450	482	456	499	
		Aantal aanbieders	9	9	9	9	9	9	9	
		Landelijk aandeel EUR	13%	13%	10%	9%	10%	9%	12%	
	FSW	Bestuurskunde	EUR-instroomaantal	135	139	135	180	179	126	109
			Aantal aanbieders**	7	7	7	7	7	7	7
			Landelijk aandeel EUR	21%	16%	15%	20%	18%	14%	13%
Pedagogische Wetenschappen		EUR-instroomaantal						103	90	
		Aantal aanbieders	6	6	6	6	6	7	7	
		Landelijk aandeel EUR	--	--	--	--	--	6%	7%	
Psychologie		EUR-instroomaantal	253	240	253	278	297	278	255	
		Aantal aanbieders	10	10	10	10	10	10	10	
		Landelijk aandeel EUR	7%	6%	5%	6%	6%	5%	6%	
Sociologie		EUR-instroomaantal	68	79	80	90	134	73	60	
		Aantal aanbieders	6	7	7	7	7	7	7	
		Landelijk aandeel EUR	16%	16%	15%	17%	20%	15%	13%	
iBMG	Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg (BMG)	EUR-instroomaantal	99	153	151	162	150	142	134	
		Aantal aanbieders	1	1	2	4	4	4	4	
		Landelijk aandeel EUR	100%	100%	51%	26%	23%	21%	20%	
RSM	Bedrijfskunde	EUR-instroomaantal	767	811	906	813	740	739	707	
		Aantal aanbieders**	3	3	3	6	6	6	6	
		Landelijk aandeel EUR	50%	47%	53%	28%	25%	25%	32%	
	International Business Administration	EUR-instroomaantal	307	343	317	344	330	393	437	
		Aantal aanbieders**	7	7	7	15	16	16	17	
		Landelijk aandeel EUR	14%	12%	11%	6%	6%	6%	7%	

*In het 1cijferHO-bestand worden geen aparte croho-codes gehanteerd voor de Nederlands- en Engelstalige variant van de opleidingen Econometrie & Operationele Research en Economie & Bedrijfseconomie.

**Op verzoek van deze opleidingen zijn voor de benchmark ook opleidingen buiten de eigen croho (opleidingscode) meegeteld. Het aantal opleidingen buiten de eigen croho is bij Economie en Bedrijfseconomie 1 (Universiteit van Amsterdam, croho 50905), bij International Bachelor Communication and Media 11 (Universiteit Utrecht, croho 50001; Universiteit van Amsterdam, croho 50906; Radboud Universiteit Nijmegen, croho 56615; Universiteit Twente, croho 56615; Universiteit van Amsterdam, croho 56615; Vrije Universiteit, croho 56615; Radboud Universiteit Nijmegen, croho 56826; Rijksuniversiteit Groningen, croho 56826; Tilburg University, croho 56826; Universiteit Utrecht, croho 56826; Vrije Universiteit, croho 56826), bij Bestuurskunde 2 (Universiteit Utrecht, croho 50007; Vrije Universiteit, croho 50007), bij Bedrijfskunde 1 (Wageningen Universiteit, croho 56836) en bij International Business Administration 15 (Erasmus Universiteit Rotterdam, croho 50950; Radboud Universiteit Nijmegen, croho 50950; Rijksuniversiteit Groningen, croho 50950; Tilburg University, croho 50950; Universiteit Maastricht, croho 50950; Universiteit Utrecht, croho 50950; Vrije Universiteit, croho 50950; Rijksuniversiteit Groningen, croho 50019; Tilburg University, croho 50019; Universiteit Maastricht, croho 50019; Erasmus Universiteit Rotterdam, croho 50645; Radboud Universiteit Nijmegen, croho 50645; Rijksuniversiteit Groningen, croho 50645; Universiteit Twente, croho 50645; Vrije Universiteit, croho 50645)

In 2012 is de instroom bij de volgende EUR-opleidingen in vergelijking met 2011 toegenomen: Econometrie en Operationele Research (+10%), International Bachelor Economics & Business Economics (+43%), Algemene Cultuurwetenschappen (+7%), International Bachelor Communication and Media (+12%), Criminologie (+10%), Fiscaal Recht (+5%), Rechtsgeleerdheid (+9%), International Business Administration (+11%).

Bij de volgende EUR-opleidingen is de instroom in 2012 gedaald in vergelijking met 2011: Economie & Bedrijfseconomie (-2%), Fiscale Economie (-17%), Geschiedenis (-40%), Bestuurskunde (-13%), Pedagogische Wetenschappen (-13%), Psychologie (-8%), Sociologie (-18%), Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg (BMG) (-6%) en Bedrijfskunde (-4%).

Het landelijk marktaandeel¹⁶ van de meeste EUR-opleidingen die deelnemen aan de uitgebreide pilot is in vergelijking met vorig jaar (2011) toegenomen. Dit geldt voor alle opleidingen van ESE (bij Fiscale Economie is het aantal aanbieders in 2012 wel één minder dan in 2011), de opleidingen Algemene Cultuurwetenschappen en International Bachelor Communication and Media van ESHCC, alle opleidingen van ESL, de opleidingen Psychologie en Pedagogische Wetenschappen van FSW, en alle opleidingen van RSM. Er zijn vier EUR-opleidingen die in het academisch jaar 2012-2013 een lager landelijk marktaandeel hadden dan vorig jaar: de opleiding Geschiedenis van ESHCC, de opleidingen Bestuurskunde en Sociologie van FSW en de opleiding Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg (BMG) van iBMG.

In tabel 2.3 staat een overzicht van de instroomaantallen van niet-westerse allochtone studenten met een Nederlandse vooropleiding en hun aandeel in de totale instroom per opleiding. De opleidingen zijn gerangschikt naar faculteit.

¹⁶ Instroom bij de EUR-opleiding in jaar t / Landelijke instroom voor de opleiding in jaar t. In deze analyse zijn alle concurrerende opleidingen onder de croho-code opgenomen als ook opleidingen die door de faculteit zelf als concurrent zijn aangeduid. Studenten met als hoogst genoten opleiding WO of HBO-BA zijn buiten beschouwing gelaten, omdat deze groepen schakelstudenten kunnen bevatten). Data zijn ontleend aan het landelijk bestand 1 cho 2012.

Tabel 2.3 Instroomaantallen niet-westerse allochtone studenten met een Nederlandse vooropleiding en hun aandeel in de totale instroom naar opleiding.

Faculteit	Opleiding	Cohort							
		2009		2010		2011 ¹⁷		2012 (N=N cohort)	
		N	% van totale instroom	N	% van totale instroom	N	% van totale instroom	n	% van totale instroom
ESE	Econometrie en Operationele Research	25	22	36	25	38	24	38	22
	International Bachelor Econometrics and Operations Research	-	-	-	-	-	-	1	3
	Economie & Bedrijfseconomie	136	22	146	25	121	22	95	18
	International Bachelor Economics & Business Economics	9	8	15	10	10	7	16	8
	Fiscale Economie	33	34	37	38	26	30	28	38
ESHCC	Algemene Cultuurwetenschappen	10	13	13	17	8	14	12	20
	Geschiedenis	19	20	8	6	10	11	4	7
	International Bachelor Communication and Media	26	20	23	19	22	17	15	11
ESL	Criminologie	20	18	23	21	24	22	20	17
	Fiscaal Recht	55	57	58	53	53	47	51	43
	Rechtsgeleerdheid	140	31	161	33	162	36	157	31
FSW	Bestuurskunde	66	37	71	40	43	34	27	25
	Pedagogische Wetenschappen	-	-	-	-	40	39	30	33
	Psychologie	79	28	70	24	75	27	64	25
	Sociologie	22	24	44	33	20	27	18	30
iBMG	Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg (BMG)	41	25	41	27	38	27	27	20
RSM	Bedrijfskunde	174	21	139	19	139	19	104	15
	International Business Administration	29	8	32	10	40	10	30	7
EUR totaal		884	23	917	24	869	23	737	19

Rechtsgeleerdheid, Bedrijfskunde, Economie & Bedrijfseconomie en Psychologie zijn de opleidingen met het grootste aantal niet-westerse allochtone studenten met een Nederlandse vooropleiding. Bij deze opleidingen is het aantal en het aandeel instromers uit deze groep afgenomen in 2012 ten opzichte van 2011.

Een aantal opleidingen heeft een (relatief) klein aantal eerstejaars van niet-westerse herkomst met een Nederlandse vooropleiding, maar een substantieel aandeel van deze groep studenten in de instroompopulatie. Het betreft de opleidingen Fiscaal Recht, Fiscale Economie, Pedagogische Wetenschappen, Rechtsgeleerdheid en Sociologie.

¹⁷ Eerste N=N cohort voor FSW-opleidingen (Bestuurskunde, Pedagogische Wetenschappen, Psychologie, Sociologie).

2.3 Belangrijkste bevindingen N=N en de instroom van studenten

Hieronder staan de belangrijkste bevindingen over het (mogelijke) effect van de invoering van N=N op de instroom van studenten op een rij:

- De totale instroom van de N=N-opleidingen in 2012 (3807 studenten) is ten opzichte van 2011 toegenomen met 2% (72 studenten).
Er is sprake van een toename van het aantal autochtone studenten en een daling van het aantal niet-westerse allochtone studenten met een Nederlandse vooropleiding¹⁸.
- In 2012 is de instroom bij de volgende EUR-opleidingen in vergelijking met 2011 toegenomen: Econometrie en Operationele Research, International Bachelor Economics & Business Economics, Algemene Cultuurwetenschappen, International Bachelor Communication and Media, Criminologie, Fiscaal Recht, Rechtsgeleerdheid en International Business Administration. Bij de volgende EUR-opleidingen is de instroom in 2012 gedaald: Economie & Bedrijfseconomie, Fiscale Economie, Geschiedenis, Bestuurskunde, Pedagogische Wetenschappen, Psychologie, Sociologie, Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg (BMG) en Bedrijfskunde.
- Het landelijk marktaandeel¹⁹ van de meeste EUR-opleidingen die deelnemen aan de uitgebreide pilot met de regeling N=N is in 2012 in vergelijking met 2011 toegenomen. Dit geldt voor alle opleidingen van ESE (bij Fiscale Economie is het aantal aanbieders in 2012 wel één minder dan in 2011), de opleidingen Algemene Cultuurwetenschappen en International Bachelor Communication and Media van ESHCC, alle opleidingen van ESL, de opleidingen Psychologie en Pedagogische Wetenschappen van FSW, en alle opleidingen van RSM. Er zijn vier EUR-opleidingen die in het academisch jaar 2012-2013 (eerste N=N-cohort) een lager landelijk marktaandeel hadden dan in het jaar ervoor: de opleiding Geschiedenis van ESHCC, de opleidingen Bestuurskunde en Sociologie van FSW en de opleiding Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg (BMG) van iBMG.

Op basis van bovenstaande bevindingen kan geconcludeerd worden dat de instroom van studenten in het eerste N=N-jaar EUR-breed iets hoger ligt dan in

¹⁸ In 2012 is van een behoorlijke grote groep studenten de achtergrond (etnische herkomst en/of het land waar studenten hun vooropleiding hebben genoten) niet bekend. Het is mogelijk dat hierdoor enkele gegevens van subgroepen studenten in dit rapport vertekend zijn.

¹⁹ Instroom bij de EUR-opleiding in jaar t / Landelijke instroom voor de opleiding in jaar t. In deze analyse zijn alle concurrerende opleidingen onder de croho-code opgenomen als ook opleidingen die door de faculteit zelf als concurrent zijn aangeduid. Studenten met als hoogst genoten opleiding WO of HBO-BA zijn buiten beschouwing gelaten, omdat deze groepen schakelstudenten kunnen bevatten. Data zijn ontleend aan het landelijk bestand 1cho 2012 (verkregen in februari 2013).

het academisch jaar 2011-2012. Een meerderheid van de EUR-opleidingen wint in het eerste N=N-jaar relatief aan instroom ten opzichte van concurrerende opleidingen. Daarentegen zijn er vier opleidingen waarbij het instroommarktaandeel in het eerste N=N-jaar lager ligt dan voorheen.

Voor het analyseren van de mogelijke invloed van N=N op het BSA-rendement bij de opleidingen die participeren in de uitgebreide pilot met de regeling N=N zijn de volgende BSA-rendementen vastgesteld en analyses uitgevoerd:

- Voor de EUR als geheel en per opleiding zijn de BSA-rendementen van de cohorten 2009 tot en met 2011 in kaart gebracht²⁰. Daarbij is een onderscheid gemaakt in het voorlopige BSA-rendement na één jaar en het definitieve BSA-rendement na twee jaar²¹. In het voorlopige BSA-rendement na één jaar is een onderscheid gemaakt in de volgende groepen studenten:
 - Studenten die aan het eind van het eerste studiejaar een positief BSA hebben behaald (60 ECTS);
 - Studenten die aan het eind van het eerste jaar geen positief BSA hebben behaald (geen 60 ECTS);

In het definitieve BSA-rendement na twee jaar is bepaald welke studenten na 2 jaar een positief BSA hebben ontvangen, dat wil zeggen dat ze alle 60 ECTS die horen bij het eerste bachelorjaar hebben behaald, en welke studenten dit niet hebben gehaald.
- Voor de EUR als geheel en per EUR-opleiding is het BSA-rendement van cohort 2012 (eerste N=N-cohort met uitzondering van de Faculteit Sociale Wetenschappen die bij het cohort 2011 al een pilot met de regeling N=N heeft uitgevoerd) bepaald. Voor cohort 2012 is een onderscheid gemaakt in de volgende subgroepen.
 - Studenten die aan het eind van het eerste studiejaar een positief BSA hebben behaald (60 ECTS);
 - Studenten die aan het eind van het eerste jaar geen positief BSA hebben behaald (geen 60 ECTS).
- Voor de EUR als geheel en per opleiding is het BSA-rendement van cohort 2012 vergeleken met het rendement van de voorgaande cohorten. Hierbij moet worden opgemerkt dat het BSA-rendement bij de cohorten 2009-2011 pas na twee jaar definitief was. Eén van de doelen van de invoering van de

²⁰ Om de rendementen te bepalen zijn de BSA-cohortlijsten van de cohorten 2009, 2010, 2011 van de faculteiten / opleidingen gebruikt. Risbo heeft een format aangeleverd voor het aanleveren van de gegevens (per cohort een lijst met studentnummers op basis van de 1 oktober telling uit EIS). In januari 2012 hebben de faculteiten de BSA-gegevens over 2009, 2010 en 2011 (laatste cohort alleen BSA-gegevens na één jaar studie) aangeleverd. In september/oktober 2013 zijn de definitieve BSA-gegevens van cohort 2011 na twee jaar studie door de faculteiten aangeleverd. Ook zijn in deze periode de BSA-gegevens van het cohort 2012 na één jaar studie door de faculteiten aangeleverd. Ook hiervoor heeft Risbo van tevoren een format aangeleverd. Eventuele afwijkingen tussen de cohortlijsten en de 1 oktoberlijsten (EIS-lijst) zijn in bijlage 7 per opleiding aangegeven.

²¹ In de cohorten 2009 tot en met 2011 mochten studenten die na één jaar studie tussen 40 en 59 ECTS hadden behaald nog doorstuderen met een voorlopig positief BSA. Deze studenten moesten een jaar later wel alle 60 ECTS van het bachelor 1 programma behaald hebben. Bij FSW gold in cohort 2011 al de regeling N=N.

regeling N=N was om tenminste eenzelfde BSA-rendement te realiseren na één jaar als voorheen na twee jaar. Als dit zou worden bereikt betekent dit dat de doorstroom van studenten verbeterd is. Met betrekking tot het BSA-rendement worden in dit hoofdstuk de volgende vergelijkingen gemaakt:

- Vergelijking van het percentage studenten dat na één jaar een positief BSA heeft gehaald (60 ECTS) tussen cohort 2012 enerzijds en cohort 2009 tot en met 2011 anderzijds;
- Vergelijking van het percentage studenten van cohort 2009-2011 dat na twee studiejaar een positief BSA (60 ECTS) heeft behaald met het percentage studenten van cohort 2012 dat dit na één jaar bereikte.
- Bovenstaande analyses zijn ook uitgevoerd voor subgroepen studenten die zijn geformeerd op basis van etnische herkomst²² in combinatie met het land waar de student zijn of haar vooropleiding heeft genoten (Nederland of in het buitenland).

In paragraaf 3.1 staan de BSA-rendementen van de EUR(-opleidingen) voor en na de invoering van N=N; in paragraaf 3.2 worden de rendementscijfers uitgesplitst naar subgroepen studenten op basis van de combinatie van etnische herkomst en het land waar ze hun vooropleiding hebben genoten.

3.1 BSA-rendementen EUR(-opleidingen) voor en na invoering N=N

In Tabel 3.1 staan de BSA-rendementen van de cohorten 2009 tot en met 2012 van alle opleidingen die participeren in de uitgebreide pilot met de regeling N=N. De eerste kolom bevat de opleidingen, daarna volgen de kolommen met het BSA-rendement na één jaar studie van de cohorten 2009 tot en met 2011. In deze kolommen wordt het percentage studenten dat een positief BSA heeft gehaald afgezet tegen de instroom van het cohort²³. De kolommen daarna bevatten informatie over het definitieve BSA-rendement na twee jaar studie van de cohorten 2009 tot en met 2011. De derde groep kolommen bevat informatie over het BSA-rendement van het eerste N=N-cohort. Hierbij moet worden opgemerkt dat bij de opleidingen van FSW N=N is ingevoerd bij het cohort 2011. In de laatste twee kolommen staan het aantal studenten van cohort 2012 met een status PO (persoonlijke omstandigheden) en het percentage PO-

²² Hierbij is de CBS-definitie van 'allochtoon' gevolgd: een student is van allochtone herkomst als tenminste één van de ouders in het buitenland is geboren. De groep niet-westerse allochtone studenten omvat vijf herkomstgroepen: Surinaams, Marokkaans, Turks, Antilliaans/Arubaans en Overig niet-westers (studenten met als herkomst Latijns-Amerika, Afrika of Azië (exclusief Indonesië en Japan) en niet behorend tot de eerder genoemde vier specifieke groepen).

²³ Zie bijlage 7 voor afwijkingen tussen aantallen studenten op EIS lijst en aantallen studenten op cohortlijst.

studenten binnen het totale cohort 2012. Deze twee kolommen zijn toegevoegd omdat het aangeeft met welk studentenaantal en percentage het uiteindelijke BSA-rendement voor cohort 2012 nog maximaal kan toenemen. Immers, PO-studenten hebben na 1 jaar weliswaar nog geen 60 ECTS behaald, maar zij hebben vanwege hun persoonlijke omstandigheden alsnog de kans om in het academische jaar 2013-2014 een positief BSA te behalen.

Tabel 3.1 BSA-rendementen na 1 en 2 jaar, EUR-breed en N=N opleidingen, cohorten 2009-2012 (aantal en percentage studenten met een positief BSA)

Opleidingen	Cohort	Pos BSA na 1 jaar						Pos BSA na 2 jaar						Pos BSA na 1 jaar		PO	
		2009		2010		2011		2009		2010		2011		2012 (N=N cohort)		2012 (N=N cohort)	
		N	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
EUR-breed (ex EMC en FW)		1105	29.7	1319	35.3	1670	46.3	2067	55.6	2225	59.4	2376	65.8	2242	60.8	224	6.1
EUR-breed (ex EMC, FW, FSW)		908	28.6	1096	35.0	1295	42.5	1762	55.5	1852	59.2	1992	65.4	1886	59.2	207	6.5
ESE																	
Econometrie en Operationele Research		43	38.4	47	32.6	47	30.1	68	60.7	85	59.0	93	59.6	89	51.7	3	1.7
Int. Ba. Econometrics and Operations Research		--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	24	61.5	0	0.0
Economie en Bedrijfseconomie		211	34.8	199	35.6	268	53.0	354	58.3	326	58.3	366	72.3	297	58.5	11	2.2
Int. Ba. Economics & Business Economics		53	46.9	71	48.3	70	51.1	83	73.5	105	71.4	104	75.9	140	72.2	1	0.5
Fiscale Economie		22	34.4	18	26.1	30	44.1	34	53.1	33	47.8	42	61.8	31	60.8	1	2.0
ESHCC																	
Algemene Cultuurwetenschappen		40	46.0	31	37.8	33	56.9	59	67.8	57	69.5	42	72.4	50	82.0	0	0.0
Geschiedenis		21	20.6	39	29.3	45	47.4	51	50.0	80	60.2	58	61.1	34	59.6	1	1.8
International Bachelor Communication and Media		60	45.8	83	65.9	83	63.4	100	76.3	109	86.5	104	79.4	113	79.0	10	7.0
ESL																	
Criminologie		35	31.0	59	54.1	51	47.7	64	56.6	76	69.7	73	68.2	92	78.0	1	0.8
Fiscaal Recht		11	11.5	40	36.7	51	45.5	38	39.6	60	55.0	70	62.5	74	62.7	3	2.5
Rechtsgeleerdheid		85	22.7	156	37.8	171	43.4	202	53.9	236	57.1	244	61.9	265	63.1	10	2.4
FSW																	
Bestuurskunde		42	23.1	58	31.4	82	62.1*	93	51.1	107	57.8	86	65.2	71	67.0	3	2.8
Pedagogische Wetenschappen		--	--	--	--	60	65.2*	--	--	--	--	60	65.2	59	69.4	2	2.4
Psychologie		140	51.9	149	51.2	196	71.5*	174	64.3	200	68.8	201	73.4	186	72.7	9	3.5
Sociologie		15	16.0	16	11.8	37	55.2*	38	40.4	66	48.5	37	55.2	40	71.4	3	5.4
iBMG																	
Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg (BMG)		26	16.0	44	29.3	50	35.2	81	50.0	86	57.3	76	53.5	68	50.7	14	10.4
RSM																	
Bedrijfskunde		143	17.0	161	21.2	212	28.6	374	44.4	350	46.2	432	58.3	329	45.2	95	13.0**
International Business Administration		158	42.9	148	44.7	184	46.2	254	69.0	249	75.2	288	72.4	280	63.5	57	12.9**

* Eerste N=N cohort FSW in het academisch jaar 2011-2012.

** Het gaat hier voor een groot gedeelte om studenten die onder de hardheidsclausule vallen.

Uit tabel 3.1 blijkt dat EUR-breed (exclusief FSW²⁴) gemiddeld voor de cohorten 2009 tot en met 2011 35% van de studenten een positief BSA na één jaar studie behaalde. Na twee jaar studie was het gemiddelde BSA-rendement van deze cohorten 60%. Tijdens het eerste jaar van de uitgebreide pilot met N=N haalde 59% een positief BSA na één jaar studie. Tijdens het eerste jaar van de uitgebreide pilot met N=N blijken dus ongeveer net zo veel studenten een positief BSA na één jaar te halen als voorheen na twee jaar werd bereikt. Het percentage studenten met een positief BSA van cohort 2012 zal zeer waarschijnlijk nog hoger uitkomen, omdat een deel van de studenten vanwege persoonlijke omstandigheden nog verder mag studeren.

Uit deze gegevens blijkt dat na de invoering van de regeling N=N de doorstroom van studenten is verbeterd, terwijl het percentage studenten dat geen positief BSA heeft behaald ongeveer hetzelfde is gebleven.

Er zijn wel verschillen tussen opleidingen waar te nemen. De volgende opleidingen hebben in het eerste jaar van de uitgebreide pilot met N=N ongeveer hetzelfde (of een hoger) BSA-rendement na één jaar behaald als gemiddeld in de cohorten 2009 tot en met 2011 na twee jaar werd bereikt: Fiscale Economie (ESE), International Bachelor Economics and Business Economics (ESE), Algemene Cultuurwetenschappen (ESHCC), Geschiedenis (ESHCC), International Bachelor Communication and Media (ESHCC), Criminologie (ESL), Fiscaal Recht (ESL) en Rechtsgeleerdheid (ESL). Bij de volgende opleidingen ligt het BSA-rendement na één jaar lager dan voorheen gemiddeld na twee jaar werd bereikt: Econometrie en Operationele Research (ESE), Economie en Bedrijfseconomie (ESE), Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg (BMG) (iBMG), Bedrijfskunde (RSM) en International Business Administration (RSM). De rendementen van deze opleidingen komen zeer waarschijnlijk nog hoger te liggen, omdat een deel van de studenten die met “persoonlijke omstandigheden” nog verder mag studeren alsnog een positief BSA zal behalen. De laatste vier opleidingen halen wel een veel hoger BSA-rendement dan voorheen na één jaar studie werd bereikt. Voor de FSW-opleidingen geldt dat deze voor het tweede opeenvolgende jaar werken met de regeling N=N. Vergeleken met het eerste N=N-cohort liggen de BSA-rendementen na één jaar van het tweede N=N-cohort bij alle vier de opleidingen (Bestuurskunde, Pedagogische Wetenschappen, Psychologie en Sociologie) hoger.

²⁴ De opleidingen van FSW zijn niet meegenomen in de vergelijking, omdat FSW de regeling N=N al bij cohort 2011 heeft ingevoerd.

3.2 BSA-rendementen naar etnische groepen: EUR-breed en op opleidingsniveau

In deze paragraaf staat de vergelijking van de BSA-rendementen tussen autochtone en niet-westerse allochtone studenten centraal. In de analyses ligt de nadruk op studenten met een Nederlandse vooropleiding²⁵. De belangrijkste reden voor deze keuze is dat het Ministerie van OCW in 2011 in het kader van de G5-gelden middelen beschikbaar heeft gesteld aan de EUR om het studiesucces van niet-westerse allochtone studenten met een Nederlandse vooropleiding te verhogen. De EUR heeft ervoor gekozen om deze middelen (deels) in te zetten voor de generieke N=N maatregelen. De hypothese was dat alle subgroepen studenten zouden profiteren van de invoering van de regeling N=N, dus ook studenten met een niet-westerse allochtone achtergrond in combinatie met een Nederlandse vooropleiding.

In tabel 3.2 staan de BSA-rendementen na één en twee jaar studie voor subgroepen studenten die zijn geformeerd op basis van de combinatie van het land waar ze hun vooropleiding hebben genoten en etnische herkomst. In de laatste twee kolommen staan het aantal studenten van cohort 2012 met een status PO (persoonlijke omstandigheden) en het percentage PO-studenten binnen het totale cohort 2012. Deze twee kolommen zijn toegevoegd omdat het aangeeft met welk studentenaantal en percentage het uiteindelijke BSA-rendement voor cohort 2012 nog maximaal kan toenemen. Immers, PO-studenten hebben na 1 jaar weliswaar nog geen 60 ECTS behaald, maar zij hebben vanwege hun persoonlijke omstandigheden alsnog de mogelijkheid om in het academische jaar 2013-2014 een positief BSA te behalen.

Tabel 3.2 BSA-rendementen na 1 en 2 jaar, EUR-breed (exclusief EMC, FW en FSW) en FSW naar vooropleiding, etnische herkomst, cohorten 2009-2012 (aantal en percentage studenten met een positief BSA)

			Pos BSA na 1 jaar						Pos BSA na 2 jaar						Pos BSA na 1 jaar		PO	
Cohort			2009		2010		2011		2009		2010		2011		2012 (N=N cohort)		2012 (N=N cohort)	
Vooropleiding	Etnische herkomst		n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	N	%	N	%	n	%
EUR (excl EMC, FW en FSW)	Nederlands	Autocht.	600	32.5	703	39.7	806	47.4	1106	59.9	1130	63.8	1188	69.8	1116	62.4	110	6.1
		NW-allocht.	125	17.8	174	24.1	218	32.3	305	43.3	342	47.4	383	56.7	294	50.3	27	4.6
		W-allocht.	46	21.6	70	29.0	93	42.9	105	49.3	129	53.5	133	61.3	121	55.8	19	8.8
	Buitenlands	Autocht.	13	37.1	7	21.2	6	24.0	23	65.7	15	45.5	16	64.0	24	66.7	3	8.3
		NW-allocht.	29	21.3	24	18.8	39	33.9	68	50.0	54	42.2	72	62.6	52	50.0	13	12.5
		W-allocht.	91	41.9	111	51.6	88	47.1	147	67.7	166	77.2	129	69.0	127	69.4	15	8.2

²⁵ Voor de volledigheid staan in de tabellen ook de BSA-rendementen van de studenten met een westerse allochtone achtergrond (en een Nederlandse vooropleiding) en studenten met een buitenlandse vooropleiding.

		Pos BSA na 1 jaar						Pos BSA na 2 jaar						Pos BSA na 1 jaar		PO		
Cohort		2009		2010		2011		2009		2010		2011		2012 (N=N cohort)		2012 (N=N cohort)		
Vooropleiding	Etnische herkomst	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	N	%	N	%	n	%	
	Onbekend	4	18.2	7	33.3	45	36.3	8	36.4	16	76.2	71	57.3	152	56.1	20	7.4	
FSW ²⁶	Nederlands	Autocht.	-	-	-	-	250	74.9	-	-	-	-	257	76.9	245	76.8	8	2.5
		NW-allocht.	-	-	-	-	94	56.3	-	-	-	-	96	57.5	72	57.1	8	6.3
		W-allocht.	-	-	-	-	25	56.8	-	-	-	-	25	56.8	30	73.2	0	0.0
	Buitenlands	Autocht.	-	-	-	-	2	100.0	-	-	-	-	2	100.0	1	50.0	0	0.0
		NW-allocht.	-	-	-	-	4	44.4	-	-	-	-	4	44.4	2	40.0	0	0.0
		W-allocht.	-	-	-	-	0	0.0	-	-	-	-	0	0.0	5	83.3	1	16.7
Onbekend					0	0.0					0	0.0	1	25.0	0	0.0		

Een vergelijking tussen het EUR-brede BSA-rendement na 1 jaar voor N=N cohort 2012 en het gemiddelde BSA-rendement na 2 jaar voor de cohorten 2009-2011 (exclusief Erasmus MC, Faculteit Wijsbegeerte en de Faculteit Sociale Wetenschappen) levert als uitkomst op dat de autochtone studenten met een Nederlandse vooropleiding in het eerste N=N-cohort een bijna even hoog BSA-rendement (62.4%) hebben behaald na één jaar als voorheen gemiddeld na twee jaar studie werd bereikt (64.5%). Voor de niet-westerse allochtone studenten met een Nederlandse vooropleiding geldt dat zij in het eerste N=N-cohort een iets hoger BSA-rendement (50.3%) hebben behaald na één jaar als voorheen gemiddeld na twee jaar studie werd bereikt (49.1%). Het verschil in BSA-rendement tussen niet-westerse allochtone en autochtone studenten (beide groepen met een Nederlandse vooropleiding) is iets kleiner geworden. Bij FSW zijn de BSA-rendementen na 1 jaar voor zowel autochtone als niet-westerse allochtone studenten met een Nederlandse vooropleiding gestegen bij een vergelijking van N=N studenten van de eerste lichting (cohort 2011) met de tweede lichting (cohort 2012).

Wanneer de vergelijking wordt gemaakt met het historische BSA-rendement na één jaar studie, dan blijkt het EUR-brede BSA-rendement van cohort 2012 veel hoger te liggen dan het rendement van de cohorten daarvoor. In vergelijking met cohort 2011 (het cohort met het hoogste BSA-rendement na 1 jaar in de pre-N=N periode) bedragen deze verschillen 15% punt voor autochtone studenten en 18% punt voor niet-westerse allochtone studenten. Het verschil in BSA-rendement tussen niet-westers allochtone studenten met een Nederlandse vooropleiding en autochtone studenten met een Nederlandse vooropleiding is iets kleiner geworden.

²⁶ Voor FSW zijn voor de cohorten 2009 en 2010 alleen geaggregeerde rendementsgegevens beschikbaar, waardoor een koppeling met studentgegevens op het individuele niveau niet mogelijk is. Als gevolg hiervan kunnen er voor FSW geen uitkomsten gegenereerd worden naar studentkenmerken als etnische herkomst en vooropleiding voor de cohorten 2009 en 2010. Cohort 2011 is voor FSW het eerste N=N cohort.

Bovenstaande bevindingen hebben betrekking op het EUR-brede niveau. Een meer gedifferentieerd (en genuanceerd) beeld wordt verkregen bij een analyse van ontwikkelingen op het niveau van opleidingen. Tabel 3.3. toont per opleiding de BSA-rendementen van autochtone studenten en niet-westerse allochtone studenten met een Nederlandse vooropleiding. Met deze gegevens kan voor iedere opleiding worden nagegaan welk mogelijk effect N=N heeft gehad op de BSA-rendementen van deze subgroepen. In de laatste twee kolommen staan het aantal studenten van cohort 2012 met een status PO (persoonlijke omstandigheden) en het percentage PO-studenten binnen het totale cohort 2012. Deze twee kolommen zijn toegevoegd omdat het aangeeft met welk studentenaantal en percentage het uiteindelijke BSA-rendement voor cohort 2012 nog maximaal kan toenemen. Immers, PO-studenten hebben na één jaar weliswaar nog geen 60 ECTS behaald, maar zij hebben vanwege hun persoonlijke omstandigheden nog wel de mogelijkheid om in het academische jaar 2013-2014 een positief BSA te behalen.

Tabel 3.3 BSA-rendementen na 1 en 2 jaar van studenten met een Nederlandse vooropleiding naar opleiding en etnische herkomst, cohorten 2009-2012 (aantal en percentage studenten met een positief BSA)

		Pos BSA na 1 jaar						Pos BSA na 2 jaar						Pos BSA na 1 jaar		PO	
		2009		2010		2011		2009		2010		2011		2012 (N=N cohort)		2012 (N=N cohort)	
	Etnische herkomst	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
ESE																	
Econometrie en Operationele Research	Autocht.	34	44,7	35	41,7	30	31,3	54	71,1	56	66,7	62	64,6	67	56,8	2	1,7
	NW-all.	9	36,0	9	25,0	10	26,3	13	52,0	20	55,6	16	42,1	14	36,8	0	0,0
	W-all.	-	-	3	17,6	6	40,0	-	-	6	35,3	11	73,3	7	63,6	0	0,0
Int. Ba. Econometrics and Operations Research	Autocht.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8	88,9	0	0,0
	NW-all.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	100,0	0	0,0
	W-all.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	50,0	0	0,0
Economie en Bedrijfseconomie	Autocht.	166	40,7	155	42,6	209	58,9	258	63,2	232	63,7	268	75,5	233	65,6	5	1,4
	NW-all.	33	24,6	33	23,7	42	37,8	64	47,8	68	48,9	75	67,6	35	39,3	4	4,5
	W-all.	9	22,0	10	30,3	14	48,3	20	48,8	20	60,6	18	62,1	19	51,4	1	2,7
Int. Ba. Economics and Business Economics	Autocht.	19	59,4	19	54,3	22	62,9	26	81,3	29	82,9	31	88,6	34	87,2	0	0,0
	NW-all.	2	22,2	9	60,0	10	100,0	5	55,6	13	86,7	10	100,0	11	68,8	0	0,0
	W-all.	3	60,0	3	37,5	3	75,0	3	60,0	4	50,0	4	100,0	4	66,7	1	16,7
Fiscale Economie	Autocht.	20	54,1	12	40,0	21	56,8	24	64,9	19	63,3	26	70,3	20	74,1	1	3,7
	NW-all.	2	9,5	4	13,8	7	31,8	8	38,1	9	31,0	13	59,1	10	55,6	0	0,0
	W-all.	-	-	2	40,0	2	40,0	2	100,0	3	60,0	3	60,0	1	33,3	0	0,0
ESHCC																	
Algemene Cultuurwetenschappen	Autocht.	32	51,6	22	38,6	25	67,6	46	74,2	45	78,9	31	83,8	34	81,0	0	0,0
	NW-all.	5	38,5	3	21,4	3	37,5	8	61,5	5	35,7	5	62,5	11	91,7	0	0,0
	W-all.	2	20,0	5	55,6	4	57,1	3	30,0	6	66,7	4	57,1	5	100,0	0	0,0
Geschiedenis	Autocht.	15	20,8	31	28,4	37	49,3	37	51,4	65	59,6	48	64,0	27	60,0	1	2,2
	NW-all.	5	26,3	3	37,5	4	36,4	8	42,1	5	62,5	6	54,5	1	25,0	0	0,0
	W-all.	1	11,1	4	33,3	3	50,0	6	66,7	8	66,7	3	50,0	3	60,0	0	0,0
Int. Ba. Communication and Media	Autocht.	23	56,1	35	74,5	31	68,9	36	87,8	42	89,4	34	75,6	23	88,5	0	0,0
	NW-all.	10	38,5	15	65,2	16	72,7	17	65,4	20	87,0	19	86,4	15	100,0	0	0,0
	W-all.	6	33,3	6	60,0	6	60,0	13	72,2	9	90,0	9	90,0	9	90,0	0	0,0
ESL																	
Criminologie	Autocht.	32	39,0	45	57,7	47	63,5	50	61,0	58	74,4	60	81,1	71	83,5	0	0,0
	NW-all.	1	5,0	10	43,5	1	4,2	7	35,0	14	60,9	8	33,3	12	60,0	1	5,0
	W-all.	2	25,0	4	50,0	3	42,9	5	62,5	4	50,0	5	71,4	8	66,7	0	0,0
Fiscaal Recht	Autocht.	5	16,7	22	61,1	27	67,5	12	40,0	27	75,0	32	80,0	41	73,2	3	5,4
	NW-all.	5	9,1	14	24,1	19	35,8	21	38,2	27	46,6	28	52,8	28	54,9	0	0,0
	W-all.	1	20,0	3	27,3	3	27,3	4	80,0	5	45,5	6	54,5	4	66,7	0	0,0
Rechtsgeleerdheid	Autocht.	63	29,6	100	48,3	108	52,9	126	59,2	135	65,2	137	67,2	158	68,1	3	1,3
	NW-all.	15	11,5	39	25,2	51	32,7	61	46,9	73	47,1	90	57,7	85	55,6	7	4,6
	W-all.	6	23,1	16	41,0	11	42,3	13	50,0	25	64,1	15	57,7	20	66,7	0	0,0

Cohort	Pos BSA na 1 jaar						Pos BSA na 2 jaar						Pos BSA na 1 jaar		PO		
	2009		2010		2011		2009		2010		2011		2012 (N=N cohort)		2012 (N=N cohort)		
Etnische herkomst	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	
FSW²⁷																	
Bestuurskunde	Autocht.	-	-	-	-	46	69,7	-	-	-	-	50	75,8	49	71,0	2	2,9
	NW-all.	-	-	-	-	28	60,9	-	-	-	-	28	60,9	13	54,2	0	0,0
	W-all.	-	-	-	-	7	50,0	-	-	-	-	7	50,0	6	75,0	0	0,0
Pedagogische wetenschappen	Autocht.	-	-	-	-	40	75,5	-	-	-	-	40	75,5	44	81,5	0	0,0
	NW-all.	-	-	-	-	17	53,1	-	-	-	-	17	53,1	14	51,9	2	7,4
	W-all.	-	-	-	-	2	66,7	-	-	-	-	2	66,7	1	50,0	0	0,0
Psychologie	Autocht.	-	-	-	-	136	79,1	-	-	-	-	139	80,8	127	78,4	5	3,1
	NW-all.	-	-	-	-	41	58,6	-	-	-	-	43	61,4	37	59,7	4	6,5
	W-all.	-	-	-	-	15	65,2	-	-	-	-	15	65,2	18	72,0	0	0,0
Sociologie	Autocht.	-	-	-	-	28	65,1	-	-	-	-	28	65,1	25	73,5	1	2,9
	NW-all.	-	-	-	-	8	42,1	-	-	-	-	8	42,1	8	61,5	2	15,4
	W-all.	-	-	-	-	1	25,0	-	-	-	-	1	25,0	5	83,3	0	0,0
iBMG																	
Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg (BMG)	Autocht.	22	21,4	37	39,8	37	40,2	61	59,2	66	71,0	54	58,7	47	51,1	8	8,7
	NW-all.	3	7,3	6	14,6	9	23,7	17	41,5	17	41,5	16	42,1	12	44,4	5	18,5
	W-all.	1	7,1	-	-	4	50,0	3	21,4	2	16,7	5	62,5	9	69,2	1	7,7
RSM																	
Bedrijfskunde	Autocht.	118	20,2	136	25,6	156	30,8	297	50,8	275	51,8	320	63,1	267	49,8	72	13,4*
	NW-all.	19	10,6	18	12,2	31	21,7	55	30,6	48	32,4	70	49,0	37	33,6	6	5,5*
	W-all.	5	9,8	7	11,5	20	29,0	18	35,3	26	42,6	33	47,8	19	31,7	14	23,3*
International Business Administration	Autocht.	51	48,6	54	54,0	56	53,3	79	75,2	81	81,0	85	81,0	86	67,7	15	11,8*
	NW-all.	16	51,6	11	34,4	15	38,5	21	67,7	23	71,9	27	69,2	22	73,3	4	13,3*
	W-all.	10	58,8	7	43,8	14	70,0	15	88,2	11	68,8	17	85,0	12	70,6	2	11,8*

* Het gaat hier voor een groot gedeelte om studenten die onder de hardheidsclausule vallen.

Een vergelijking van het BSA-rendement na 1 jaar voor N=N cohort 2012 met het gemiddelde BSA-rendement na 2 jaar voor de cohorten 2009 tot en met 2011 levert de volgende uitkomsten op:

Bij een aantal opleidingen is het BSA-rendement na 1 jaar voor cohort 2012 gestegen voor zowel autochtone als niet-westerse allochtone studenten vergeleken met het gemiddelde BSA-rendement na 2 jaar voor de cohorten 2009-11. Dit geldt voor alle ESL-opleidingen en voor enkele opleidingen buiten ESL zoals Fiscale Economie en International Bachelor Communication and Media²⁸. Bij een meerderheid van deze opleidingen geldt overigens dat autochtone studenten hogere BSA-rendementen behalen dan niet-westerse allochtone studenten, maar dat de niet-westerse allochtone studenten onder het N=N regime hun achterstand iets aan het inlopen zijn.

²⁷ Voor FSW zijn voor de cohorten 2009 en 2010 alleen geaggregeerde rendementsgegevens beschikbaar, waardoor een koppeling met studentgegevens op het individuele niveau niet mogelijk is. Als gevolg hiervan kunnen er voor FSW geen uitkomsten gegenereerd worden naar studentkenmerken als etnische herkomst en vooropleiding voor de cohorten 2009 en 2010. Cohort 2011 is voor FSW het eerste N=N cohort.

²⁸ Hierbij moet worden opgemerkt dat het bij Criminologie, Fiscaal Recht, Fiscale Economie en International Bachelor Communication and Media in de subgroepen om kleine aantallen studenten gaat. Hierdoor kunnen in de historische vergelijking zich sterke fluctuaties voordoen in de BSA-rendementen.

Bij een vergelijking van de vier opleidingen met het grootste aantal niet-westerse allochtone studenten met een Nederlandse vooropleiding blijkt dat het BSA-rendement van de niet-westers allochtone studenten met een Nederlandse vooropleiding bij Psychologie en Rechtsgeleerdheid hoger ligt dan bij de opleidingen Bedrijfskunde en Economie & Bedrijfseconomie.

3.3 Belangrijkste bevindingen N=N en het BSA-rendement

Hieronder staan de belangrijkste bevindingen over het BSA-rendement voor en na invoering van N=N:

- Na invoering van N=N behaalde EUR-breed (exclusief FSW) ongeveer een zelfde percentage studenten een positief BSA na één jaar als voorheen gemiddeld na twee jaar werd behaald. In vergelijking met het historische BSA-rendement na één jaar is een forse winst geboekt. Dit betekent dat de doorstroom van studenten in het eerste N=N-cohort flink is verbeterd, terwijl het percentage studenten dat geen positief BSA heeft behaald ongeveer hetzelfde is gebleven²⁹.
- Tussen opleidingen zijn verschillen waar te nemen. De volgende opleidingen hebben in het eerste jaar van de uitgebreide pilot met N=N ongeveer hetzelfde of een hoger BSA-rendement na één jaar behaald dan gemiddeld in de cohorten 2009 tot en met 2011 na twee jaar werd bereikt: Fiscale Economie (ESE), International Bachelor Economics and Business Economics (ESE), Algemene Cultuurwetenschappen (ESHCC), Geschiedenis (ESHCC), International Bachelor Communication and Media (ESHCC), Criminologie (ESL), Fiscaal Recht (ESL) en Rechtsgeleerdheid (ESL).
Bij Econometrie en Operationele Research (ESE), Economie en Bedrijfseconomie (ESE), Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg (BMG) (iBMG), Bedrijfskunde (RSM) en International Business Administration (RSM) ligt het BSA-rendement van het eerste N=N-cohort na één jaar lager dan voorheen gemiddeld na twee jaar werd bereikt. Deze opleidingen halen wel een veel hoger BSA-rendement dan voorheen na één jaar werd bereikt.
- Bij een aantal opleidingen is het BSA-rendement na 1 jaar voor cohort 2012 gestegen voor zowel autochtone als niet-westerse allochtone studenten in vergelijking met het gemiddelde BSA-rendement na 2 jaar voor de cohorten 2009-2011. Dit geldt voor alle ESL-opleidingen en voor enkele opleidingen

²⁹ Cohort 2012 bevat nog studenten die met een indicatie PO (persoonlijke omstandigheden) verder mag studeren. Het percentage studenten van cohort 2012 met een positief BSA zal volgend jaar dus nog naar boven worden bijgesteld.

buiten ESL zoals Fiscale Economie en International Bachelor Communication and Media³⁰.

Bij bovenstaande bevindingen moet worden opgemerkt dat het zeer waarschijnlijk is dat de BSA-rendementen van cohort 2012 nog hoger zullen uitkomen, omdat een percentage van de groep studenten zonder positief BSA vanwege persoonlijke omstandigheden (PO) alsnog verder mag studeren en een deel van deze groep zeer waarschijnlijk nog een positief BSA zal behalen. Op basis van bovenstaande bevindingen kan geconcludeerd worden dat in het algemeen in het eerste N=N-cohort de doorstroom van studenten sterk verbeterd is vergelijking met voorgaande cohorten. Dit geldt zowel voor autochtone studenten als niet-westerse allochtone studenten met een Nederlandse vooropleiding.

³⁰ Hierbij moet worden opgemerkt dat het bij Criminologie, Fiscaal Recht, Fiscale Economie en International Bachelor Communication and Media in de subgroepen om kleine aantallen studenten gaat. Hierdoor kunnen zich sterke fluctuaties voordoen in de BSA-rendementen tussen de verschillende cohorten.

Vroegtijdige identificatie van studenten zonder positief BSA

Als laatste onderdeel van dit N=N onderzoek is nagegaan of het mogelijk is om studenten van cohort 2012 die aan het eind van het eerste studiejaar geen positief BSA (60 ECTS) hebben behaald vroegtijdig te identificeren op basis van hun deelname aan en prestatie op de eerste tentamens.

4.1 Kans op niet behalen positief BSA voor subgroepen studenten van de EUR-opleidingen

Per EUR-opleiding zijn de participatie en prestaties van studenten op de tentamens die tussen september 2012 en begin januari 2013 zijn afgenomen in kaart gebracht³¹. De prestaties van studenten op de practica zijn niet meegenomen in de analyses, omdat uit de pilot bij FSW is gebleken dat de meeste studenten succesvol zijn op de practica. De practica worden relatief weinig herkanst en gecompenseerd³². Op basis van de participatie en prestatie van studenten op de eerste tentamens³³ zijn deze ingedeeld in 5 groepen:

- Groep 1: Studenten die al met hun studie zijn gestopt.
- Groep 2: Studenten die aan geen enkel tentamen hebben meegedaan;
- Groep 3: Studenten die wel hebben deelgenomen aan minimaal één tentamen, maar minder dan de helft van de tentamens hebben gehaald met een minimaal cijfer van 5,5 of hoger³⁴. Het aantal ECTS voor een tentamen is hierbij niet meegewogen. Er is puur gekeken naar het wel of niet hebben gehaald van tentamens. Er is dus ook geen rekening gehouden met de geldende compensatieregeling.

³¹ De resultaten van studenten op de tentamens die tot en met half januari 2013 zijn afgenomen zijn door de faculteiten zelf per opleiding aangeleverd. Risbo heeft daarvoor een format aangeleverd (lijst met studentnummers op basis van 1 oktober telling 2012; EIS lijst). Alleen studenten die volgens de opleidingen tot het cohort behoren zijn meegenomen. Eventuele afwijkingen met de 1 oktoberlijst zijn per opleiding in bijlage 7 van deze rapportage vermeld.

³² Baars, G., Adriaans, M., Godor, B., Hermus, P. & Van Wensveen, P. (2012). Pilot "Nominaal = Normaal" bij de faculteit der Sociale Wetenschappen aan de Erasmus Universiteit Rotterdam: Eindrapport. Rotterdam, Erasmus Universiteit Rotterdam, Risbo. (ISBN: 978-90-76613-60-4)

³³ Bij de meeste opleidingen zijn de resultaten van studenten op de eerste twee tentamens (of bloktoetsen) meegenomen. Uitzonderingen zijn Econometrie en Operationele Research (3 tentamens), International Bachelor Econometrics and Operations Research (3 tentamens), International Bachelor Communication and Media (3 tentamens), Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg (3 tentamens), Bedrijfskunde (4 tentamens), en International Business Administration (4 tentamens).

³⁴ Bij twee tentamens hebben deze studenten geen enkel tentamen gehaald; bij drie tentamens hebben deze studenten maximaal één tentamen gehaald; bij vier tentamens hebben de studenten maximaal één tentamen gehaald.

- Groep 4: Studenten die tenminste de helft van de tentamens hebben gehaald met een minimaal cijfer van 5,5 of hoger, maar niet alle tentamens hebben gehaald³⁵. Het aantal ECTS voor een tentamen is hierbij niet meegewogen. Er is puur gekeken naar het wel of niet hebben gehaald van tentamens. Er is dus ook geen rekening gehouden met de geldende compensatieregeling.
- Groep 5: Studenten die alle tentamens hebben gehaald met een minimaal cijfer van 5,5 of hoger.

Voor de EUR als geheel en per opleiding is voor elke subgroep vastgesteld welk percentage van de studenten aan het eind van het eerste studiejaar geen positief BSA (geen 60 ECTS) heeft behaald. In Tabel 4.1 staan de resultaten weergegeven.

De resultaten in Tabel 4.1 laten zien dat 85.6% van de studenten van cohort 2012 die niet hebben meegedaan aan de eerste tentamens geen positief BSA hebben behaald aan het eind van het eerste studiejaar. Van de studenten die van de eerste tentamens er tenminste één wel hebben gemaakt, maar minder dan de helft van de tentamens hebben gehaald (cijfer hoger dan of gelijk aan 5,5) heeft 86.8% geen 60 ECTS behaald aan het eind van het eerste jaar. Van de studenten die tenminste de helft van de eerste tentamens hebben gehaald, maar niet alle tentamens hebben gehaald, is 47.7% er niet in geslaagd om het eerste studiejaar succesvol af te ronden. Van studenten die de eerste tentamens allemaal hebben gehaald is 9.9% er niet in geslaagd om aan het eind van het eerste jaar 60 ECTS te halen.

De hierboven genoemde percentages zijn geldig voor de EUR als geheel.

³⁵ Bij twee tentamens hebben de studenten één tentamen gehaald; bij drie tentamens hebben de studenten twee (van de drie) tentamens gehaald; bij vier tentamens hebben de studenten twee of drie tentamens gehaald.

Tabel 4.1 Aantal en percentage studenten in de subgroepen zonder Positief BSA na 1 jaar, naar status per 15 jan. 2013 en opleiding, cohort 2012

Status per 15 januari 2013	Gestopt		Geen tentamen gedaan		Deelgenomen aan >= 1 tentamen, maar <50% van de tentamens gehaald (min cijfer >=5,5)		Tenminste 50% van de tentamens gehaald met een minimaal cijfer >= 5,5, maar niet alle tentamens gehaald		Alle tentamens gehaald met een minimaal cijfer >= 5,5	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
EUR-breed (ex EMC en FW)	71	100.0	167	85.6	513	86.8	523	47.7	171	9.9
ESE										
Econometrie en Operationele Research	9	100.0	8	88.9	49	81.7	11	31.4	6	10.2
Int. Ba. Econometrics and Operations Research	1	100.0	0	--	6	60.0	5	50.0	3	16.7
Economie en Bedrijfseconomie	27	100.0	13	100.0	98	87.5	57	41.6	16	7.3
Int. Ba. Economics & Business Economics	3	100.0	1	100.0	31	79.5	16	28.1	3	3.2
Fiscale Economie	2	100.0	3	100.0	7	77.8	8	57.1	0	--
ESHCC										
Algemene Cultuurwetenschappen	2	100.0	3	100.0	2	100.0	2	40.0	2	4.1
Geschiedenis	4	100.0	2	100.0	8	100.0	8	50.0	1	3.7
International Bachelor Communication and Media	3	100.0	7	100.0	12	80.0	6	20.7	2	2.2
ESL										
Criminologie	0	--	3	75.0	10	83.3	10	29.4	3	4.4
Fiscaal Recht	0	--	15	53.6	12	85.7	9	34.6	8	16.0
Rechtsgeleerdheid	0	--	36	78.3	50	84.7	51	36.7	18	10.2
FSW										
Bestuurskunde	0	--	1	100.0	15	71.4	13	56.5	6	9.8
Pedagogische Wetenschappen	0	--	0	--	8	88.9	14	70.0	4	7.1
Psychologie	0	--	0	--	30	81.1	31	30.4	9	7.7
Sociologie	0	--	1	100.0	7	87.5	4	40.0	4	10.8
iBMG										
Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg (BMG)	8	100.0	17	100.0	20	87.0	14	43.8	7	13.0
RSM										
Bedrijfskunde	11	100.0	53	100.0	100	100.0	185	69.5	50	16.6
International Business Administration	1	100.0	4	57.1	48	90.6	79	56.0	29	12.1

Hoewel uit tabel 4.1 is af te lezen dat er wel verschillen in de percentages van de subgroepen zijn tussen de verschillende EUR-opleidingen kan gesteld worden dat de participatie en prestaties van studenten op de eerste tentamens sterk voorspellend zijn voor het wel of niet behalen van een positief BSA aan het eind van het eerste bachelorjaar.

4.2 Kans op niet halen positief BSA voor etnische subgroepen

Op EUR-niveau is ook voor subgroepen van studenten die enerzijds geformeed zijn op basis van hun participatie en prestatie op de eerste tentamens en anderzijds op basis van de combinatie van het land waar studenten hun vooropleiding hebben genoten en etnische herkomst bepaald welk percentage aan het eind van het eerste studiejaar geen positief BSA (geen 60 ECTS) heeft behaald. In Tabel 4.2 staan de resultaten weergegeven.

Tabel 4.2 Aantal en percentage studenten in de subgroepen zonder geen Positief BSA na 1 jaar, naar status per 15 jan. 2013, vooropleiding en etnische herkomst, cohort 2012

Vooropleiding	Status per 15 januari 2013	Gestopt		Geen tentamen gedaan		Deelgenomen aan >= 1 tentamen, maar <50% van de tentamens gehaald (min cijfer >=5,5)		Tenminste 50% van de tentamens gehaald met een minimaal cijfer >= 5,5, maar niet alle tentamens gehaald		Alle tentamens gehaald met een minimaal cijfer >= 5,5	
		N	%	n	%	n	%	n	%	n	%
EUR-breed (ex EMC en FW)		71	100.0	167	85.6	513	86.8	523	47.7	171	9.9
Nederlands	Autocht.	43	100.0	80	82.5	227	86.3	299	49.5	98	8.9
	NW-allocht.	16	100.0	61	91.0	132	86.8	103	47.7	32	12.4
	W-allocht.	3	100.0	9	81.8	45	88.2	38	45.2	12	11.0
Buitenlands	Autocht.	2	100.0	0	--	6	85.7	3	20.0	2	14.3
	NW-allocht.	1	100.0	5	100.0	27	93.1	16	47.1	6	15.0
	W-allocht.	0	--	4	100.0	19	79.2	26	43.3	8	7.9
Onbekend		6	100.0	8	72.7	57	87.7	38	45.8	13	11.8

Uit tabel 4.2 blijkt dat er geen grote verschillen zijn in de kans op uitval van de subgroepen die geformeerd zijn op basis van hun participatie en prestatie op de eerste tentamens en op basis van de combinatie tussen het land waar ze hun vooropleiding hebben genoten en etnische herkomst.

4.3 Belangrijkste bevindingen over de vroegtijdige identificatie van studenten die geen positief BSA behalen

Hieronder staan de belangrijkste bevindingen over de vroegtijdige identificatie van studenten van cohort 2012 die geen positief BSA aan het eind van het eerste jaar hebben behaald:

- De participatie en prestatie van studenten op de eerste tentamens zijn sterke voorspellers voor het feit of studenten wel of geen positief BSA (60 ECTS) aan het eind van het eerste jaar zullen behalen.
- EUR-breed geldt dat studenten die niet meedoen aan de eerste tentamens 86% kans hebben om geen positief BSA aan het eind van het eerste jaar te behalen. Voor studenten die wel meedoen bij tenminste één tentamen, maar minder dan de helft van de eerste tentamens halen is deze kans 87%. Studenten die minimaal de helft van de eerste tentamens halen, maar niet alle tentamens, hebben een kans van 48% om geen positief BSA aan het eind van het jaar. Deze kans is nog geen 10% voor studenten die de eerste tentamens allemaal halen.
- Er zijn geen grote verschillen in bovengenoemde percentages gevonden tussen de EUR-opleidingen.

- Er zijn geen grote verschillen in bovengenoemde percentages gevonden tussen subgroepen studenten die zijn geformeerd op basis van de combinatie van het land waar ze hun vooropleiding hebben genoten en de etnische herkomst.

Bijlage 1 Uitwerking regeling N=N bij opleidingen ESE

	Econometrie (NL, UK)	Economie (NL, UK)	Fiscale Economie
Didactische benadering jaar 1	Academisch onderwijs in 5 blokken, met 3x 4 credits per blok. Ongeveer de helft van het onderwijs is kleinschalig in practicumgroepen van 25 studenten.	Academisch onderwijs in 5 blokken, met 1x 4cr en 1x 8 cr in een blok en met vaardigheidsonderwijs geïntegreerd in twee grote economievakken en in het mentoraat. Ongeveer de helft van het onderwijs is kleinschalig in practicumgroepen van 25 studenten.	Academisch onderwijs in 5 blokken, met 1x 4cr en 1x 8 cr in een blok en met vaardigheidsonderwijs geïntegreerd in twee grote economievakken en in het mentoraat. Ongeveer de helft van het onderwijs is kleinschalig in practicumgroepen van 25 studenten.
Modules jaar 1	- 5 blokken: 7 weken onderwijs + 1 toetsweek	- 5 blokken: 7 weken onderwijs + 1 toetsweek	- 5 blokken: 7 weken onderwijs + 1 toetsweek
Compensatie regeling jaar 1	Compensatie binnen drie clusters: Wiskundige vakken, Statistische vakken, economische / ondersteunende vakken. Max 3 vijven (afgerond) in totaal.	Compensatie binnen drie clusters: Economische vakken, Bedrijfseconomische vakken, ondersteunende vakken. Max 3 vijven (afgerond) in totaal.	Compensatie binnen drie clusters: Economische vakken, Bedrijfseconomische vakken, ondersteunende vakken. Max 3 vijven (afgerond) in totaal.
Benodigd gemiddelde	5,5 in elk cluster	5,5 in elk cluster	5,5 in elk cluster
Weging modules	Weging afhankelijk van omvang vak (4 of 8 credits)	Weging afhankelijk van omvang vak (4 of 8 credits)	Weging afhankelijk van omvang vak (4 of 8 credits)
Minimum toegestane cijfer	4,5 (zie ook compensatieregeling)	4,5 (zie ook compensatieregeling)	4,5 (zie ook compensatieregeling)
Aantal herkansingen	Maximaal 3 /jaar	Maximaal 3 /jaar	Maximaal 3 /jaar
Moment herkansingen	Na afloop van de tentamens van blok 5	Na afloop van de tentamens van blok 5	Na afloop van de tentamens van blok 5
Vereist om te mogen herkansen	Herkansen is alleen mogelijk met een geldig resultaat voor het reguliere tentamen (waarvoor minimaal 70% aanwezigheid in de practica en deelname aan het tentamen de vereisten zijn).	Herkansen is alleen mogelijk met een geldig resultaat voor het reguliere tentamen (waarvoor minimaal 70% aanwezigheid in de practica en deelname aan het tentamen de vereisten zijn).	Herkansen is alleen mogelijk met een geldig resultaat voor het reguliere tentamen (waarvoor minimaal 70% aanwezigheid in de practica en deelname aan het tentamen de vereisten zijn).
BSA norm	60 ECTS	60 ECTS	60 ECTS
Jaarklassen	Alleen jaar 1	Alleen jaar 1	Alleen jaar 1

Bijlage 2 Uitwerking regeling N=N bij opleidingen ESHCC

	Algemene Cultuurwetenschappen	Geschiedenis	International Bachelor Communication and Media
Didactische benadering jaar 1	Kleinschalig, activerend onderwijs (combinatie van hoorcolleges en werkgroepen) in 4 blokken van 10 weken.	Kleinschalig, activerend onderwijs (combinatie van hoorcolleges en werkgroepen) in 4 blokken van 10 weken.	Kleinschalig, activerend onderwijs (combinatie van hoorcolleges en werkgroepen) in 4 blokken van 10 weken.
Modules jaar 1	<ul style="list-style-type: none"> - Blok 1: 2 vakken (1x10 EC + 1x5 EC) - Blok 2: 2 vakken (1x10 EC + 1x5 EC) - Blok 3: 2 vakken (1x10 EC + 1x5 EC) - Blok 4: 3 vakken (3x5 EC) 	<ul style="list-style-type: none"> - Blok 1: 2 vakken (1x10 EC + 1x5 EC) - Blok 2: 2 vakken (1x10 EC + 1x5 EC) - Blok 3: 2 vakken (1x10 EC + 1x5 EC) - Blok 4: 3 vakken (3x5 EC) 	<ul style="list-style-type: none"> - Blok 1: 3 vakken (3x5 EC) - Blok 2: 3 vakken (3x5 EC) - Blok 3: 3 vakken (3x5 EC) - Blok 4: 3 vakken (3x5 EC)
Compensatie regeling jaar 1	In Bachelor-1 mogen maximaal twee vijven (min. 5.0) gecompenseerd worden. Een onvoldoende voor een vak (min. 5.0) dient gecompenseerd te worden door een voldoende voor één of meer vakken (min. 7.0) waarvoor in totaal minimaal hetzelfde aantal EC is toegekend.	In Bachelor-1 mogen maximaal twee vijven (min. 5.0) gecompenseerd worden. Een onvoldoende voor een vak (min. 5.0) dient gecompenseerd te worden door een voldoende voor één of meer vakken (min. 7.0) waarvoor in totaal minimaal hetzelfde aantal EC is toegekend.	In Bachelor-1 mogen maximaal twee vijven (min. 5.0) gecompenseerd worden. Een onvoldoende voor een vak (min. 5.0) dient gecompenseerd te worden door een voldoende voor één of meer vakken (min. 7.0) waarvoor in totaal minimaal hetzelfde aantal EC is toegekend.
Benodigd gemiddelde	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Weging modules	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Minimum toegestane cijfer	5.0	5.0	5.0
Aantal herkansingen	Maximaal 3 voor schriftelijke tentamens. Tentamens in de vorm van een werkstuk mogen altijd éénmaal worden herkanst.	Maximaal 3 voor schriftelijke tentamens. Tentamens in de vorm van een werkstuk mogen altijd éénmaal worden herkanst.	Maximaal 3 voor schriftelijke tentamens. Tentamens in de vorm van een werkstuk mogen altijd éénmaal worden herkanst.
Moment herkansingen	Schriftelijke tentamens: week 25 t/m 28 (juni/juli). Bij tentamens in de vorm van een (afsluitend) werkstuk vindt herkansing plaats direct na inzage van het beoordeelde werk.	Schriftelijke tentamens: week 25 t/m 28 (juni/juli). Bij tentamens in de vorm van een (afsluitend) werkstuk vindt herkansing plaats direct na inzage van het beoordeelde werk.	Schriftelijke tentamens: week 25 t/m 28 (juni/juli). Bij tentamens in de vorm van een (afsluitend) werkstuk vindt herkansing plaats direct na inzage van het beoordeelde werk.
Vereist om te mogen herkansen	Herkansen is altijd mogelijk (zowel onvoldoendes als voldoende, tot het maximaal aantal toegestane herkansingen bij schriftelijke tentamens).	Herkansen is altijd mogelijk (zowel onvoldoendes als voldoende, tot het maximaal aantal toegestane herkansingen bij schriftelijke tentamens).	Herkansen is altijd mogelijk (zowel onvoldoendes als voldoende, tot het maximaal aantal toegestane herkansingen bij schriftelijke tentamens).
BSA norm	60 EC	60 EC	60 EC
Jaarklassen	Alleen BA-1	Alleen BA-1	Alleen BA-1

Bijlage 3 Uitwerking regeling N=N bij opleidingen ESL

	Criminologie	Fiscaal recht	Rechtsgeleerdheid
Didactische benadering jaar 1	- Probleemgestuurd onderwijs in 8 sequentiële blokken. Het grootste deel van het onderwijs is kleinschalig in tutorgroepen van 10 tot 12 studenten met verplichte bijeenkomsten. - Vaardigheidstraining in practica parallel aan de blokken.	- Probleemgestuurd onderwijs in 8 sequentiële blokken. Het grootste deel van het onderwijs is kleinschalig in tutorgroepen van 10 tot 12 studenten met verplichte bijeenkomsten. - Vaardigheidstraining in practica parallel aan de blokken.	- Probleemgestuurd onderwijs in 8 sequentiële blokken. Het grootste deel van het onderwijs is kleinschalig in tutorgroepen van 10 tot 12 studenten met verplichte bijeenkomsten. - Vaardigheidstraining in practica parallel aan de blokken.
Modules jaar 1	- 8 blokken - 8 practica	- 8 blokken - 8 practica	- 8 blokken - 8 practica
Compensatie regeling jaar 1	Een of meerdere vijven (onbeperkt, zolang het vereiste gemiddelde van een 6,0 maar wordt gehaald). Het gaat hierbij om de in OSIRIS geregistreerde eindcijfers van de blokken.	Een of meerdere vijven (onbeperkt, zolang het vereiste gemiddelde van een 6,0 maar wordt gehaald). Het gaat hierbij om de in OSIRIS geregistreerde eindcijfers van de blokken.	Een of meerdere vijven (onbeperkt, zolang het vereiste gemiddelde van een 6,0 maar wordt gehaald). Het gaat hierbij om de in OSIRIS geregistreerde eindcijfers van de blokken.
Benodigd gemiddelde	6,0	6,0	6,0
Weging modules	Ieder blok heeft een gelijke weging	Ieder blok heeft een gelijke weging	Ieder blok heeft een gelijke weging
Minimum toegestane cijfer	5,0	5,0	5,0
Aantal herkansingen	Van de 8 blokken mogen er 2 herkanst worden: 1 herkansing voor blok 1 en 2 en 1 herkansing voor de blokken 3 t/m 8.	Van de 8 blokken mogen er 2 herkanst worden: 1 herkansing voor blok 1 en 2 en 1 herkansing voor de blokken 3 t/m 8.	Van de 8 blokken mogen er 2 herkanst worden: 1 herkansing voor blok 1 en 2 en 1 herkansing voor de blokken 3 t/m 8.
Moment herkansingen	Herkansing blok 1 en 2: na kerstreces (na afloop blok 3) ; Herkansing blok 3 t/m blok 8: na afloop van blok 8)	Herkansing blok 1 en 2: na kerstreces (na afloop blok 3) ; Herkansing blok 3 t/m blok 8: na afloop van blok 8)	Herkansing blok 1 en 2: na kerstreces (na afloop blok 3) ; Herkansing blok 3 t/m blok 8: na afloop van blok 8)
Vereist om te mogen herkansen	Alleen onvoldoende resultaten mogen worden herkanst (tot het maximaal aantal toegestane herkansingen)	Alleen onvoldoende resultaten mogen worden herkanst (tot het maximaal aantal toegestane herkansingen)	Alleen onvoldoende resultaten mogen worden herkanst (tot het maximaal aantal toegestane herkansingen)
BSA norm	60 ects	60 ects	60 ects
Jaarklassen	Vooralsnog alleen in jaar 1.	Vooralsnog alleen in jaar 1.	Vooralsnog alleen in jaar 1.

Bijlage 4 Uitwerking regeling N=N bij opleidingen FSW

	Bestuurskunde	Pedagogische Wetenschappen	Psychologie	Sociologie
Didactische benadering jaar 1	Academisch onderwijs in 8 sequentiële blokken met daarnaast vaardigheidsonderwijs in ateliers die parallel lopen aan de blokken. Ongeveer de helft van het onderwijs is kleinschalig in tutorgroepen van 15 studenten.	- Probleemgestuurd onderwijs in 8 sequentiële blokken. Het grootste deel van het onderwijs is kleinschalig in tutorgroepen van 10 tot 12 studenten met verplichte bijeenkomsten. - Vaardigheidstraining in practica parallel aan de blokken.	- Probleemgestuurd onderwijs in 8 sequentiële blokken. Het grootste deel van het onderwijs is kleinschalig in tutorgroepen van 10 tot 12 studenten met verplichte bijeenkomsten. - Vaardigheidstraining in practica parallel aan de blokken.	- Probleemgestuurd onderwijs in 8 sequentiële blokken. Het grootste deel van het onderwijs is kleinschalig in tutorgroepen van 10 tot 12 studenten met verplichte bijeenkomsten. - Vaardigheidstraining in practica parallel aan de blokken.
Modules jaar 1	- 8 blokken - 3 ateliers	- 8 blokken - 8 practica - Schrijfonderwijs	- 8 blokken - 8 practica - Schrijfonderwijs	- 8 blokken - 7 practica
Compensatie regeling jaar 1	Volledige compensatie	- Volledige compensatie binnen de cluster 'kennis' (bloktoetsen) - Volledige compensatie binnen de cluster 'vaardigheden' (practica + schrijfonderwijs)	- Volledige compensatie binnen de cluster 'kennis' (bloktoetsen) - Volledige compensatie binnen de cluster 'vaardigheden' (practica + schrijfonderwijs)	Volledige compensatie
Benodigd gemiddelde	6,0	6,0 voor beide clusters	6,0 voor beide clusters	6,0
Weging modules	Iedere module heeft een gelijke weging	- Alle bloktoetsen hebben een gelijke weging. - Alle practica hebben een weging van 1, het schrijfonderwijs een weging van 2.	- Alle bloktoetsen hebben een gelijke weging. - Alle practica hebben een weging van 1, het schrijfonderwijs een weging van 2.	Alle bloktoetsen hebben een weging van 4, alle practica hebben een weging van 1.
Minimum toegestane cijfer	4,0	4,0	4,0	4,0
Aantal herkansingen	Maximaal 5 modules (bloktoets of atelier)	- Maximaal 2 bloktoetsen - Maximaal 2 practica (incl. schrijfonderwijs)	- Maximaal 2 bloktoetsen - Maximaal 2 practica (incl. schrijfonderwijs)	- Maximaal 2 bloktoetsen - Maximaal 2 practica
Moment herkansingen	Na afloop van het blok volgend op de te herkansen toets	In de zomer	In de zomer	In de zomer
Vereist om te mogen herkansen	Herkansen is altijd mogelijk (tot het maximaal aantal toegestane herkansingen).	Herkansen is alleen mogelijk bij een resultaat lager dan een 4,0 of bij een gemiddeld cijfer onder de 6,0.	Herkansen is alleen mogelijk bij een resultaat lager dan een 4,0 of bij een gemiddeld cijfer onder de 6,0.	Herkansen is altijd mogelijk (tot het maximaal aantal toegestane herkansingen).
BSA norm	60 ECTS	60 ECTS	60 ECTS	60 ECTS
Jaarklassen	Alleen jaar 1	Jaar 1 en 2, dus met de harde knip tussen Ba en Ma kan worden gesproken over een jaarklassensysteem.	Jaar 1 en 2, dus met de harde knip tussen Ba en Ma kan worden gesproken over een jaarklassensysteem.	Alleen jaar 1

Bijlage 5 Uitwerking regeling N=N bij opleidingen iBMG

	Gezondheidswetenschappen, Beleid en Management Gezondheidszorg
Didactische benadering jaar 1	Academisch onderwijs met 12 vakken in 6 sequentiële blokken. Daarnaast wordt een vaardighedenlijn aangeboden die geïntegreerd is in de vakken. Per blok kent ten minste 1 vak een schrijfopdracht. Het cijfer voor de inhoud van de schrijfopdracht telt mee in cluster 1 en het cijfer voor de schrijftechniek telt mee in cluster 2 (onder het vak schrijfvaardigheden). Elk vak heeft minimaal 6 contacturen per week (met uitzondering van de stage). Minimaal de helft van het aantal contacturen bestaat uit kleinschalig onderwijs (tutorgroepen van maximaal 15 studenten).
Modules jaar 1	6 blokken waarbij maximaal twee vakken parallel lopen Indeling in drie clusters (cluster 1: disciplinaire vakken, cluster 2: onderzoeks- en rapportagevaardigheden, cluster 3: studierandvoorwaardelijke vakken).
Compensatie regeling jaar 1	Voor cluster 1 en 2 geldt: Compensatie mogelijk van één vak waarvoor minimaal een 4,5 behaald is, door een ongewogen gemiddelde van een 5,5 onafgerond over het gehele cluster, met inbegrip van de onvoldoende. Maximaal aantal onvoldoends na herkansing is 1 per cluster. Voor cluster 3 geldt: wel/niet voldaan. Voor cluster 3 is geen compensatieregeling.
Benodigd gemiddelde	Norm: 5,5 voor elk afzonderlijk vak of compensatie, zie hierboven
Weging modules	Startweek: 1,5 ECTS Studiepractica: 1,5 ECTS Stage: 3 ECTS Alle overige 9 vakken: 6 ECTS
Minimum toegestane cijfer	4,5
Aantal herkansingen	Voor cluster 1 en 2 geldt: maximaal twee per cluster (maximaal 4 totaal). Voor cluster 3 geldt: wel/niet voldaan. Indien 'niet voldaan' dient de student een vervangende opdracht te maken.
Moment herkansingen	In een gecomprimeerde periode aan het einde van het collegejaar (tweede en derde week van juli).
Vereist om te mogen herkansen	Het vak studiepractica heeft geen herkansing maar een vervangende opdracht. Voor alle overige vakken is herkansen altijd mogelijk (tot het maximaal aantal toegestane herkansingen). NB: Er wordt maar 1 hertentamen aangeboden voor het gehele vak (100% hertentamen). Tussen-, deel- en eindtoetsen van een vak zijn niet afzonderlijk te herkansen.
BSA norm	60 ECTS
Jaarklassen	Alleen jaar 1

Bijlage 6 Uitwerking regeling N=N bij opleidingen RSM

	Bedrijfskunde	International Business Administration
Didactische benadering jaar 1	<ul style="list-style-type: none"> - Academisch onderwijs in 3 trimesters in 3 trimesters. Met 12 vakken. - Het onderdeel Bedrijfskundige Vaardigheden omvat 2 trimesters (1 + 2), het Strategisch Ondernemingsplan omvat 2 trimesters (2 + 3). Vakken hebben impliciet of expliciet zowel inhoudelijke als vaardigheden elementen. - Intensief mentoraat en expliciete ondersteuning en begeleiding (pro-actief) - Alle vakken hebben verregaande maatregelen om studieactiviteit te stimuleren: tussentoetsen, oefenmogelijkheden, bonus elementen, tussentijdse opdrachten, etc. Waar mogelijk inzet van digitale hulpmiddelen (e-learning). Zie de course manuals voor specifieke beschrijvingen. - Voorafgaand aan september 2012 zijn diverse maatregelen genomen om studiesucces in Ba te bevorderen (beschrijving op aanvraag). 	<ul style="list-style-type: none"> - Academisch onderwijs in 3 trimesters in 3 trimesters. Met 14 vakken. - Het Strategic Business Plan omvat 2 trimesters (2 + 3). Het vak Skills heeft 3 onderdelen (3 vakken) - Vakken hebben impliciet of expliciet zowel inhoudelijke als vaardigheden elementen. - Intensief mentoraat en expliciete ondersteuning en begeleiding (pro-actief). - Alle vakken hebben verregaande maatregelen om studieactiviteit te stimuleren: tussentoetsen, oefenmogelijkheden, bonus elementen, tussentijdse opdrachten, etc. Waar mogelijk inzet van digitale hulpmiddelen (e-learning). Zie de course manuals voor specifieke beschrijvingen. - Voorafgaand aan september 2012 zijn diverse maatregelen genomen om studiesucces in Ba te bevorderen (beschrijving op aanvraag).
Modules jaar 1	Trimester 1: 4 vakken (+ Bedr. Vaardigheden) Trimester 2: 3 vakken (+ Bedr. Vaard. + Strat. Ond. Plan) Trimester 3: 3 vakken (+ Strat. Ond. Plan)	Trimester 1: 5 vakken Trimester 2: 4 vakken (+ Strategic Business Plan) Trimester 3: 4 vakken (+ Strategic Business Plan)
Compensatie regeling jaar 1	Maximaal één 5 kan gecompenseerd worden door twee 7ens, een 8, een 9 of een 10.	Maximaal één 5 kan gecompenseerd worden door twee 7ens, een 8, een 9 of een 10.
Benodigd gemiddelde	5,5.	5,5.
Weging modules	Aantal ECTS per vak bepaald weging voor B1 gemiddelde.	Aantal ECTS per vak bepaald weging voor B1 gemiddelde.
Minimum toegestane cijfer	Afgeronde 5	Afgeronde 5
Aantal herkansingen	Maximaal 4	Maximaal 4
Moment herkansingen	Zomerperiode (juni/juli)	Zomerperiode (juni/juli)
Vereist om te mogen herkansen	Altijd mogelijk (tot aan maximum aantal). N.B. Laatste behaald cijfer telt (i.p.v. hoogst behaalde cijfer)	Altijd mogelijk (tot aan maximum aantal). N.B. Laatste behaald cijfer telt (i.p.v. hoogst behaalde cijfer)
BSA norm	60 ECTS	60 ECTS
Jaarklassen	Jaar 1	Jaar 1

Bijlage 7 Afwijkingen EIS-lijst en cohortlijst

In de tabel hieronder staat welke afwijkingen er per opleiding zijn tussen de EIS-lijst (op basis waarvan de instroom van de EUR-opleidingen is bepaald) en de cohortlijst (op basis waarvan de rendementen van de EUR-opleidingen zijn bepaald). De grootste afwijking is te zien bij de opleiding Rechtsgeleerdheid. Bij deze opleiding staan de mr.drs. studenten op de EIS-lijst, maar zijn deze niet meegenomen in de berekening van de BSA-rendementen, omdat ze niet verplicht zijn bij de opleiding Rechtsgeleerdheid alle 60 ECTS van het eerste studiejaar binnen één jaar te halen. Deze verplichting hebben deze studenten wel bij ESE. Andere afwijkingen zijn te verklaren vanuit het feit dat er studenten op de EIS lijst staan die zich voor 1 oktober schriftelijk al hadden teruggetrokken (en dus niet op de cohortlijst staan) of studenten die vanwege hun genoten vooropleiding het hele jaar vrijstelling hebben gekregen. Ook deze studenten staan op de EIS-lijst, maar zijn niet meegenomen in de berekening van de BSA-rendementen.

		COHORT							
		2009		2010		2011*		2012 (N=N cohort)	
		Niet cohort, wel EIS	Wel cohort, niet EIS	Niet cohort, wel EIS	Wel cohort, niet EIS	Niet cohort, wel EIS	Wel cohort, niet EIS	Niet cohort, wel EIS	Wel cohort, niet EIS
ESE	Econometrie en Operationele Research	0	0	0	0	1	0	1	0
	International Bachelor Econometrics and Operations Research	--	--	--	--	--	--	0	0
	Economie & Bedrijfseconomie	17	0	24	0	39	0	26	0
	International Bachelor Economics & Business Economics	4	0	4	0	6	0	11	0
	Fiscale Economie	34	0	28	0	20	0	22	0
	ESHCC	Algemene Cultuurwetenschappen	0	7	0	4	0	2	0
	Geschiedenis	0	5	0	4	0	4	0	2
	International Bachelor Communication and Media	0	4	0	2	0	5	0	2
ESL	Criminologie	0	0	0	0	0	0	0	0
	Fiscaal Recht	0	0	0	0	0	0	0	0
	Rechtsgeleerdheid	75	0	69	0	62	0	79	0
FSW	Bestuurskunde	1	3	3	9	2	8	6	3
	Pedagogische Wetenschappen	--	--	--	--	16	5	6	1
	Psychologie	13	5	10	4	7	3	8	9
	Sociologie	7	11	3	5	9	3	7	3
iBMG	Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg (BMG)	0	0	0	0	0	0	0	0
RSM	Bedrijfskunde	5	35	2	20	20	22	0	21
	International Business Administration	1	25	2	3	3	8	0	4